

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі

ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ

ГЕРИАТРИЯ

мамандығы

Астана 2010

АЛҒЫ СӨЗ

1 Медицина білімі және ғылымының инновациялық технологиялар Республикалық орталығы ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ЕНГІЗГЕН.

2 АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛДІ.

3 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ Гериатрия мамандығы бойынша 2009 ж. қосымша білім беру стандартына сәйкес әзірленген.

4 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2010 жылғы 23 қарашадағы № 916 бұйрығымен бекітілген.

7 Список рекомендуемой литературы

На русском языке

основная:

1. Клиническая гериатрия: руководство по геронтологии и гериатрии / под ред. В.Н. Ярыгина, А.С. Мелентьева. – М.: ГЭОТАР-МЕД, 2003. – 523 с.
2. Руководство по медико-социальной работе в геронтологии / П.И. Сидоров, Р.В. Банникова, А.Л. Санников, А.М. Вязьмин и др. / под ред. Р.В. Банниковой. – Архангельск, 2000. – 290 с.

дополнительная:

1. Суворова Г. Актуальные проблемы в геронтологии: сообщ. конф. – 1996. - №7. – С. 37-38.
2. Альперович В.Д. Геронтология. Старость. Социокультурный портрет: учеб. пособие. – М.: Приор: эксперт. бюро, 1998. – 270 с.
3. Амосов Н.М. Эксперимент по преодолению старости. – М.: АСТ; Донецк: Сталкер, 2003. – 130 с.
4. Арустамов Э.А., Гуськов Г.В., Косолапова Н.В. Безопасность жизнедеятельности. – М.: Академия, 2006. – 300 с.
5. Киселев С.Г. Медицинские и социальные вопросы в геронтологии: сборник статей и тезисов докладов 2-го Международного семинара по вопросам пожилых «Самарские лекции». – Ч1. – Самара, 1997. – С. 27-29.
6. Коркушко О.В., Чеботарев Д.Ф. Колинковская В.Г. Гериатрия в терапевтической практике. – Киев: Здоровье, 1993. – 840 с.
7. Котельников Г.П., Яковлев О.Г., Захарова Н.О. Геронтология и гериатрия: учебник. – Самара: Самарский Дом печати, 1997. – 800 с.
8. Кузнецов С.В. Международный симпозиум геронтологов // Клин. медицина. – 1997. – Т.75, № 8. – С. 77-78.
9. Максимова Т.М. Современное состояние, тенденции и перспективы оценки здоровья населения. – М.: ПЕРСЭ, 2002. – 192 с.
10. Медведева Г.П. Введение в социальную геронтологию / Академия педагогических и социальных наук; Московский психолого-социальный институт. – М., 2000. – 95 с.

МАЗМҰНЫ

1. Түсіндірме жазба	6
2. Пән сағаттарының бөлінуі	8
3. Қайта даярлау пәндерінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны . . .	9
4. Біліктілік арттыру пәндерінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны.	46
5. Оқу және оқыту әдістері	50
6. Клиникалық база	50
7. Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі	51

Бұл үлгілік оқу бағдарламасын Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

1 Түсіндірме жазба

Кіріспе

Қазіргі таңда экономикалық дамыған елдердің көпшілігі сияқты Қазақстан Республикасында да халық құрамында егде жастағы тұлғалардың нақты саны артты.

Ересек жастағы тұрғындар компенсаторлық мүмкіндіктері төмендеу фонымен өтетін созылмалы ауыр ауруларға шалдыққан. Жастармен салыстырғанда егде жастағылардың аурушандығы (60-74 жас) 2 есе, ал қарт адамдардың (75 және одан жоғары) аурушандығы 6 есе жоғары.

Халықтың аталған топтары денсаулық сақтау саласының айтарлықтай ресурстарын пайдалануды қажет етеді. Ғылыми зерттеулердің деректері бойынша жұмыс істеуге қабілетті жастағы тұлғаларға қарағанда егде жастағылардың амбулатория-емханалық көмекке деген сұранысы 2-4 есе артық. Мамандандырылған медициналық көмектің (кардиология, эндокринология, пульмонология, урология, офтальмология, неврология, психиатрия және басқалар) жеке түрлері бойынша госпитализациялауға деген сұраныс жұмысқа қабілетті тұрғындарға арналған ұқсас көрсеткіштерден 1,5-3 есе артық.

Гериатрия – геронтологияның жасқа қатысты патологияның туындауын, дамуын, диагностиканы, емдеу мен алдын алуды, егде жаста ауырудың ерекшеліктерін, сондай-ақ медициналық, психологиялық және әлеуметтік көмекті ұйымдастыруды зерттейтін бір бөлімі.

Гериатриялық қызметті ұйымдастыру егде жастағы тұлғаларға көрсетілетін медициналық көмектің сапасын жақсартуға көмектеседі. Бұл гериатриялық қызметті және оның материалдық-техникалық базасын ұйымдастыруға, медициналық кадрлардың кәсіби дайындығына, олардың егде және кексе жастағы халықтың аурушандығының спецификасы мен ерекшеліктерін білуіне байланысты.

ҚР ДСМ 2009 жылғы 24 қарашадағы № 774 Бұйрығына сәйкес дәрігерлік мамандықтар номенклатурасына «Гериатрия» мамандығы енгізілген. Дәрігер-гериатрдың медициналық көмектің емдік-диагностикалық және профилактикалық шараларының толық көлемін орындауы халыққа емдік-профилактикалық және медициналық-әлеуметтік көмекті ұйымдастырудың жоғары деңгейін қарастырады.

Пәннің мақсаты: тыңдармандардың дәлелдемелі медицинаның қазіргі принциптеріне сәйкес егде және кексе жастағы науқасқа медициналық білікті көмек көрсетуге қажетті кәсіби іскерліктері мен машықтарын жетілдіруі және жаңа теориялық білімге ие болуы.

Пәннің міндеттері:

- амбулатория жағдайында, стационарда және мамандандырылған ұйымдарда гериатриялық білікті көмек көрсету машықтарын бекіту;
- гериатриялық науқастарға дәрігерлік негізгі емдік-диагностикалық шараларды өткізу іскерліктерін жетілдіру;

4.3 Примерный план самостоятельной работы слушателя (СРС)

№	Содержание СРС
1	Курация больных.
2	Работа на амбулаторном приеме, дневном стационаре.
3	Ведение медицинской документации.
4	Подготовка докладов, презентаций на клинические конференции.
5	Обучение пациентов в школах социально-значимых заболеваний (АГ, БА, СД, ХСН, ИБС и др.).
6	Работа по формированию принципов здорового образа жизни.
7	Работа с пожилым контингентом на участке.
8	Работа в библиотеке, Интернете.

5 Методы обучения и преподавания

Лекции: обзорные, проблемные.

Семинары и практические занятия: курация больных, ведение медицинской документации, работа в различных подразделениях лечебно-профилактических организаций, участие в обходах, разбор тематических больных, работа в малых группах, дискуссии, презентации, обратная связь, организация научно-практических конференций.

Самостоятельная работа слушателя (СРС): курация больных в палатах, на амбулаторном приеме и на дому, работа в различных подразделениях лечебно-профилактических организаций, работа с учебно-научной литературой и контрольно-измерительными средствами, написание историй болезни, подготовка презентаций, закрепление навыков в учебно-клиническом центре на фантомах и муляжах, формирование портфолио.

6 Клиническая база

Терапевтические, инфекционные, неврологические отделения стационаров, организации ПМСП (поликлиники, СВА, амбулаторные отделения диспансеров, больниц), отделения функциональной диагностики, клинические лаборатории, приемный покой стационаров.

9	Проблемы гастроэнтерологии в гериатрии	Возрастные анатомо-функциональные особенности системы органов пищеварения. Методы обследования пожилых больных с заболеваниями органов пищеварения. Клиническая оценка результатов лабораторных и инструментальных методов диагностики. Особенности течения заболеваний. Принципы терапии.
10	Гематология в гериатрии	Обследование больных с заболеваниями органов кроветворения. Гематологические синдромы.
11	Эндокринология в гериатрии	Особенности болезней эндокринной системы и нарушений обмена в пожилом возрасте.
12	Особенности инфекционных заболеваний в пожилом и старческом возрасте	Воздушно-капельные инфекции, кишечные инфекции, Вирусные гепатиты. Карантинные и особо опасные инфекции. Особо опасные геморрагические лихорадки. Сибирская язва. Малярия. Столбняк ВИЧ-инфекция и ВИЧ-ассоциированные заболевания.
13	Особенности заболеваний ЛОР-органов в пожилом и старческом возрасте	Методы обследования ЛОР-органов, применяемые в работе врача-гериатра. Особенности течения заболеваний ЛОР-органов.
14	Гериатрическая офтальмология	Общая семиотика заболеваний роговицы старших возрастов. Старческие катаракты /начальная, незрелая, зрелая, перезрелая/. Глаукома.
15	Гинекологические заболевания в старости	Старческий вульвит. Старческий кольпит. Старческий эндометрит. Лейкоплакия. Опушение и выпадение женских половых органов.
16	Диетотерапия в гериатрии	Современные принципы диетологии. Принципы рационального питания пожилого человека. Пути метаболизма основных нутриентов в норме и при различных патологических процессах. Современные методы оценки пищевой ценности и химического состава диетических блюд, суточных рационов.
17	Особенности динамического наблюдения и оказания паллиативной помощи в амбулаторных условиях	Терминальные состояния. Онкобольные, особенности выписывания рецептов на сильнодействующие и наркотические препараты. Правила списывания и утилизации. Особенности общения с умирающим больным и его окружением.
18	Качество жизни пожилых людей	Социально-медицинские проблемы долгожителей. Психологические особенности различных групп престарелых граждан. Участие пожилых людей в жизни общества.

- егде жастағы емделушілермен, әріптестермен, әлеуметтік қызмет қызметкерлеріне қарым-қатынас кезінде тиісті коммуникативтік машықты жетілдіру;
- кәсіби қызметі барысында үздіксіз кәсіптік оқу және білімі мен машықтарын жетілдіруге деген қажеттілігін қанағаттандыру;
- альтуризм, қайғысына ортақтасу, жауапкершілік, шынайылық, құпиялылық принциптерін сақтау сияқты кәсіби құндылықтарға ұқыптылықпен қарауды үйрену.

Білім берудің түпкілікті нәтижелері

Тыңдарман:

- егде және қарт адам организмнің функционалды жағдайының ерекшеліктерін;
- картаудың алғашқы механизмдерін;
- денсаулықты қалпына келтірудің психологиялық тәсілдерін;
- денсаулықты қалпына келтірудің медициналық тәсілдерін;
- егде және қарт адамдарды дәрігерлік бақылау мен дәрі-дәрмексіз дәстүрлі және дәстүрден тыс емдеудің қазіргі технологияларын;
- стационарда және санаторий мен курортта емдеуге арналған көрсетімдер мен қарсы көрсетімдерді;
- диагностиканың функционалды және арнайы әдістерін;
- арнайы мамандық иесіне немесе стационарға жіберуге арналған көрсетім-дерді;
- дұрыс, тиімді тамақтанудың нәтижелі технологиясы, гериатриялық науқастарды емдәммен емдеуді білуі тиіс.

Тыңдарман:

- геронтологиялық жастағы адамдарды дәрігерлік тексерудің кешенді әдістемесімен қамтамасыз етуді;
- динамикалы бақылаудың негізгі формаларын жүргізу жолымен егде жастағы және қарт адамдарға диагностика жасауды;
- емделушілердің жас ерекшелігін ескеріп емдік-профилактикалық және қалпына келтіру шараларын өткізуді;
- алдын алу шараларын өткізуді;
- есепке алу-есеп беру медициналық құжаттамаларын жүргізуді;
- алынған мамандық бойынша ғылыми зерттеулер жүргізуді үйреніп алуы қажет.

Тыңдарман:

- егде жастағы емделушімен, оның туыстарымен, әріптестермен сенімді қарым-қатынас орнатуға;
- ЭКГ өткізу мен түсіндіруге;
- ЭХОКГ өткізу мен түсіндіруге;
- артериялық қысымды өлшеу және аяқтағы қантамыр соғысын анықтауға;
- пикфлоуметрия өткізу және нәтижесін түсіндіруге;
- спирометрия өткізу және нәтижесін түсіндіруге;
- ішперде қуысын пункциялауға;

- плевра қуысын пункциялауға;
- қан тобын, резус-факторын, қанның жеке және биологиялық үйлесімділігін анықтауға;
- медициналық манипуляцияларды өткізуге: инъекцияның барлық түрін жасауға;
- қуықты катетерлеуге;
- асқазанды сүңгілеу мен жууға;
- тазарту және сифон клизмасын жасауға;
- сүт өндіретін безді пальпациялауға;
- өміріне қауіп төнген жағдайда диагностикалау мен алғашқы шұғыл жәрдем көрсетуге машықтануы қажет.

2 Пән сағаттарының бөлінуі

Терапиялық бейін мамандықтары бойынша алғашқы білім деңгейі мен еңбек өтілі бар мамандарға арналған қайта даярлау

Пән	Аудиториялық сағаттар			ТӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Стационардағы гериатрия	144	24	120	72
Амбулатория-емханалық гериатрия	144	24	120	72
Гериатриядағы хирургиялық аурулар	36	6	30	18
Сағаттың жалпы саны	324	54	270	162

Терапиялық емес бейін мамандықтары бойынша алғашқы білім деңгейі мен еңбек өтілі бар мамандарға арналған қайта даярлау

Пән	Аудиториялық сағаттар			ТӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Ішкі аурулар	72	12	60	36
Жалпы дәрігерлік практика	108	18	90	54
Стационардағы гериатрия	144	24	120	72
Амбулатория-емханалық гериатрия	144	24	120	72

		реабилитационных мероприятий в амбулаторно-поликлинических условиях и на дому. Обучение пациента. Понятие о комплаинсе больного и пути его эффективного повышения врачом общей практики. Работа в семье.
4	Медицинское обслуживание пожилых и старых людей	Методы изучения потребностей в медицинском обслуживании пожилых и старых людей, социальная и финансово-экономическая эффективность страховой медицины в профилактике преждевременного старения. Взаимосвязи и взаимозависимости медицинского и социального обслуживания различных категорий населения старших возрастов.
5	Заболевания сердечно-сосудистой системы в пожилом и старческом возрасте	Возрастные анатомо-функциональные особенности сердечно-сосудистой системы. Обследование пожилых больных с заболеваниями сердечно-сосудистой системы. Клиническая оценка результатов физикальных, лабораторных и инструментальных методов исследования. Принципы терапии. Особенности медицинской реабилитации.
6	Заболевания органов дыхания в пожилом и старческом возрасте	Возрастные анатомо-функциональные особенности системы органов дыхания в пожилом и старческом возрасте. Обследование пожилых больных с заболеваниями органов дыхания. Особенности течения заболеваний органов дыхания в пожилом и старческом возрасте. Принципы терапии.
7	Особенности ревматических заболеваний и остеопороз в пожилом и старческом возрасте	Международная классификация ревматических болезней. Метаболические нарушения при ревматических болезнях. Структурно-функциональные нарушения соединительной ткани при ревматических болезнях. Особенности строения и функции опорно-двигательного аппарата в пожилом возрасте. Иммунологические аспекты ревматических болезней. Патоморфология ревматических болезней. Методы обследования больных с ревматическими болезнями. Особенности течения. Принципы терапии.
8	Заболевания почек у пожилых	Возрастные анатомо-функциональные особенности мочевыделительной системы. Клиническое обследование больного. Клиническая оценка результатов лабораторных методов обследования. Особенности течения. Принципы терапии.

4 Примерный тематический план и содержание дисциплин повышения квалификации.

Актуальные проблемы гериатрии

4.1 Примерный тематический план лекций

№	Тема
1	Биология старения. Биологический возраст. Возрастные особенности физиологии органов и систем.
2	Морфологические и функциональные изменения при старении. Возрастные особенности иммунной системы.
3	Общие закономерности регуляции обмена веществ и энергии при старении.
4	Особенности диагностики и течения заболеваний в пожилом и старческом возрасте.
5	Особенности лечения в пожилом и старческом возрасте. Геропротекторы.
6	Особенности психологического контакта с пожилыми пациентами, их родственниками и работниками социологических служб.

4.2 Примерный тематический план и содержание практических занятий

№	Тема	Содержание
1	Медицина, основанная на доказательствах в гериатрии	История доказательной медицины (ДМ). Создание, адаптация, использование и критическая оценка клинических руководств. Основы организации клинического (медицинского) аудита.
2	Концепции здоровья населения старших возрастов	Определение здоровья Всемирной Организацией Здравоохранения при ООН многомерность концепции здоровья в пожилом и старческом возрасте. Основные показатели здоровья населения старших возрастов: повседневная деятельность и независимость в самообслуживании. Классификации пожилого и старческого возраста. Особенности физического здоровья в различные периоды старения и при различных формах старения.
3	Принципы межличностного общения и консультирования пациентов врачом общей практики	Принципы и методы индивидуального и семейного консультирования. Особенности взаимоотношения «врач-пациент». Принципы врачебной этики и деонтологии при проведении экспертных, оздоровительных, профилактических, лечебно-диагностических и

Гериатриядағы хирургиялық аурулар	36	6	30	18
Сағаттың жалпы саны	504	84	420	252

Біліктілік арттыру

Тақырыбы	Аудиториялық сағаттар			ТӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Гериатрияның өзекті мәселелері	72	12	60	36

3 Қайта даярлау пәндерінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

3.1 Дәрістерінің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
Ішкі аурулар	
1	Кардиологияның өзекті мәселелері.
2	Ревматологияның өзекті мәселелері.
3	Пульмонологияның өзекті мәселелері.
4	Эндокринологияның өзекті мәселелері.
5	Гастроэнтерологияның өзекті мәселелері.
6	Нефрологияның өзекті мәселелері.
7	Аллергологияның өзекті мәселелері.
8	Клиникалық иммунологияның өзекті мәселелері.
9	Гематологияның өзекті мәселелері.
Жалпы дәрігерлік практика	
1	ҚР денсаулық сақтау ұйымдарында және қазіргі құрылымда жалпы дәрігерлік практиканы ұйымдастыру принциптері. Отбасы медицинасы философиясы және принциптері.
2	Жұмысқа жарамдылықты уақытша және тұрақты жоғалтуды сараптаудың заңнамалық және директивалы негіздері. Жалпы практика дәрігерінің сараптама жұмысы (мәселелер, типтік қателіктер).
3	Жалпы дәрігерлік практикада әлеуметтік маңызы бар ауруларды ерте диагностикалау және алдын алу мәселелері.

4	Науқастарға амбулатория жағдайында диагноз қою және емдеу хаттамаларын құру және қолдану принциптері.
5	Ауру ағымының ерекшеліктері және науқастарды жас аспектісінде жүргізу ерекшеліктері.
Стационардағы гериатрия	
1	Қартаю биологиясы. Биологиялық жас. Ағзалар мен жүйелер физиологиясының жасқа байланысты ерекшеліктері.
2	Қартаю кезіндегі морфологиялық және функциялық өзгерістер.
3	Қартаю кезінде заттек және энергия алмасуды реттеудің жалпы заңдылықтары.
4	Иммундық жүйенің жасқа байланысты ерекшеліктері.
5	Жүрек-қантaмыр жүйесі ауруларының егде және қарт адамдардағы ерекшеліктері.
6	Тыныс алу ағзалары ауруларының егде және қарт адамдардағы ерекшеліктері.
7	Асқазан-ішек жолы ауруларының егде және қарт адамдардағы ерекшеліктері.
8	Ревматизм ауруларының және остеопороздардың егде және қарт адамдардағы ерекшеліктері.
9	Несеп шығару жүйесі ағзалары ауруларының егде және қарт адамдардағы ерекшеліктері.
10	Қан өндіру жүйесі ауруларының егде және қарт адамдардағы ерекшеліктері.
11	Эндокриндік жүйе ауруларының және алмасудың бұзылуының егде және қарт адамдардағы ерекшеліктері.
12	Егде және қарт адамдарды емдеу ерекшеліктері. Геропротекторлар.
Амбулатория-емханалық гериатрия	
1	Қарттық пен қартаюдың демографиялық, әлеуметтік, әлеуметтік –гигиеналық мәселелері.
2	Геронтологияның әлеуметтік аспектілері.
3	Гериатриялық қызметті ұйымдастырудағы заңнамалар, негізгі директивалық құжаттар.
4	Емдеушіліні гериатриялық бағалау.
5	Гериатриялық науқастарға көмек көрсетуде стандартизацияның рөлі. Диагностика және емдеу хаттамалары.
6	Үйде гериатриялық көмек көрсетудің ерекшеліктері.
7	Қазіргі геронтология.
8	Биорегуляцияның жас ерекшелігі патологиясының алдын алудағы мүмкіндіктері.
9	Әлеуметтік қызметтің гериатриялық көмек көрсетудегі рөлі.

5	Работа в библиотеке, Интернете.
Гериатрия амбулаторно-поликлиническая	
1	Работа в дневном стационаре.
2	Организация стационара на дому.
3	Проведение пикфлоуметрии и интерпретация результатов.
4	Консультирование больных на амбулаторном приеме.
5	Обслуживание вызовов на дому.
6	Медико-социальная работа с группами пожилых лиц.
7	Работа в библиотеке, Интернете.
Хирургические болезни в гериатрии	
1	Курация больных.
2	Ведение медицинской документации.
3	Снятие швов с операционной раны.
4	Проведение новокаиновой блокады.
5	Вскрытие панариция, паронихия.
6	Вскрытие фурункула, гидраденита, кожных и подкожных нарывов.
7	Пальцевое исследование предстательной железы.
8	Пальцевое исследование прямой кишки.
9	Осмотр ЛОР-органов лобным рефлектором.
10	Передняя риноскопия, фарингоскопия, отоскопия, непрямая ларингоскопия.
11	Передняя тампонада носа.
12	Исследование слуха больных шепотной и разговорной речью.
13	Смазывание зева лекарственными средствами.
14	Промывание серной пробки.
15	Определение проходимости слуховой трубы.
16	Определение остроты зрения, цветового зрения, полей зрения.
17	Осмотр глазного дна.
18	Работа в библиотеке.

8	определение группы крови, резус-фактора, проб на совместимость крови донора и реципиента.
9	Все виды инъекций.
10	Катетеризация мочевого пузыря.
11	Определение калорийности пищи в суточном и недельном рационе, биологической ценности, органолептическое определение качества продуктов и готовых блюд.
12	Измерение артериального давления и определение пульса.
13	Подготовка докладов, презентаций на клинические и патолого-анатомические конференции.
14	Участие в консилиумах и консультациях других отделений.
15	Дежурства в отделении.
16	Дежурства в приемном покое.
17	Работа в библиотеке, Интернете.
Общая врачебная практика	
1	Работа в кабинетах узких специалистов.
2	Работа в кабинете ВКК по экспертизе временной и стойкой нетрудоспособности.
3	Работа в дневном стационаре.
4	Организация стационара на дому.
5	Проведение пикфлоуметрии и интерпретация результатов.
6	Консультирование больных на амбулаторном приеме.
7	Обслуживание вызовов на дому.
8	Ведение медицинской документации.
9	Подготовка докладов, презентаций на клинические конференции.
10	Обучение пациентов в школах социально-значимых заболеваний (АГ, БА, СД, ХСН, ИБС и др.).
11	Работа по формированию принципов здорового образа жизни.
12	Работа с социально-неблагополучным контингентом на участке.
13	Работа в библиотеке, Интернете.
Гериатрия стационарная	
1	Курация геронтологических больных.
2	Ведение медицинской документации.
3	Подготовка докладов, презентаций на клинические конференции.
4	Участие в работе патологоанатомических конференций.

10	Гериатриядағы этикалық және деонтологиялық мәселелер.
11	Гериатр практикасындағы психосоматикалық аспектілер.
12	Гериатриядағы реабилитация. МССК мәселесі.
Гериатриядағы хирургиялық аурулар	
1	Егде және қарт жастағы емделушілерге хирургиялық көмек көрсету ерекшеліктері.
2	Гериатриядағы қазіргі хирургияның өзекті мәселелері.
3	Гериатриялық науқастарға операциядан кейінгі кезеңде күтім жасау ерекшеліктері.

3.2 Практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
Ішкі аурулар		
1	Жүректің ишемиялық ауруы. Жігіт коронарлық синдром (ЖКС)	ЖКС диагностикасы, саралау диагностикасы. Жүректің ишемиялық ауруының (ЖИА) клиникалық көріністері. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Науқастарға арналған мектептер. Холтер әдісімен амбулаториялық ұзақ мониторингілеу. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
2	Артериялық гипертензия (АГ)	АГ диагностикасы, саралау диагностикасы. Симптомдық АГ. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Науқастарға арналған мектептер. Холтер әдісімен амбулаториялық ұзақ мониторингілеу. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
3	Жүрек ақаулары	Жүрек ақауларының диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
4	Инфекциялық эндокардит (ИЭ)	ИЭ диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғы-

		сынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
5	Перикадиттер	Перикадиттердің диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
6	Жүрек-қантамыр жүйесінің дәнекер тіннің диффузиялы аурулары кезінде зақымдануы	Диагностика, саралау диагностикасы. Жүрек-қантамыр жүйесінің ревматизм (ревмокардит), СКВ (люпус-кардит, Либман-Закс эндокардиті), түйінді периартериитте (панартериит, Такайасу синдром) және т.б. аурулар кезінде зақымдану ерекшеліктері. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
7	Жүректің ревматизмдік ауруы (ЖРА)	ЖРА диагностикасы, саралау диагностикасы. ЖРА клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Науқастарға арналған мектептер. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
8	Ревматизмдік артрит (РА)	РА диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Науқастарға арналған мектептер. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
9	Реактивтік артриттер	Реактивтік артриттердің диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.

5	Гнойные заболевания, раневая инфекция	Фурункул, карбункул, гидраденит, абсцесс, флегмона, лимфаденит, панариций, остеомиелит (гематогенный и травматический), сепсис, гангрена. Клинические проявления, диагностика, лечение с позиций доказательной медицины. Реабилитация после выписки из стационара.
6	Глаукома	Выявление пациентов с подозрением на глаукому. Лечение в период ремиссии. Патология офтальмотонуса. Глаукомы, этиология, классификация, диагностика, клиника, консервативное (офтальмогипотензивные препараты) и оперативное лечение, профилактика. Дифференциальная диагностика. Врожденная глаукома, классификация, клиника, лечение. Методика тонометрии.
7	Катаракта	Патология хрусталика. Катаракта, этиология, классификация, диагностика, клиника, лечение. Врожденная катаракта, классификация, лечение. Основные методы хирургического лечения.
8	Коррекция зрения с подбором очков	Распознавание патологии оптической системы миопической болезни, астигматизма. Тактика ведения больных. Виды очковых стекол.
9	Неотложная первая врачебная помощь при неотложных состояниях в хирургии	Неотложная первая врачебная помощь больным, имеющим ранения, ожоги, отморожения, травмы, при массовом поступлении их из очага катастрофы.
10	Малая хирургия	Понятие о «малой» хирургии, ее место в гериатрии.

3.3 Примерный план самостоятельной работы слушателя (СРС)

№	Содержание СРС
Внутренние болезни	
1	Курация больных в палатах.
2	Ведение медицинской документации.
3	Снятие и расшифровка ЭКГ.
4	Интерпретация ЭХОКГ.
5	Интерпретация результатов спирометрии.
6	Пункция брюшной полости.
7	Пункция плевральной полости.

47	Геморрагические васкулиты	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
Хирургические болезни в гериатрии		
1	Общие принципы организации хирургической помощи на догоспитальном этапе и в условиях ПМСП	Структура хирургической службы поликлиники, травматологического пункта. Объем консервативного и оперативного хирургического лечения. Основной контингент хирургических амбулаторных больных Организация и оснащение хирургического кабинета. Амбулаторная операционная – особенности асептики. Порядок амбулаторного приема хирургических больных. Стационар одного дня. Хирургическая документация в поликлинике. Диспансеризация хирургических больных. Порядок госпитализации плановых и экстренных больных. Хирургические аспекты диспансеризации населения. Врачебное обследование хирургического больного в амбулаторно-поликлинических условиях и на дому.
2	Варикозная болезнь. Облитерирующий эндоартериит	Тактика ведения и лечения больного в период ремиссии; показания к плановому оперативному вмешательству; восстановительное лечение в послеоперационном периоде. Признаки обострения тромбофлебита и тактика ведения больных, показания к госпитализации, профилактика осложнений. Облитерирующий эндоартериит: клиническая диагностика, лечение, профилактика прогрессирования и осложнений. Показания к оперативному вмешательству. Лечение в послеоперационном периоде.
3	Хирургические заболевания органов брюшной полости и неотложные состояния, осложняющие их течение	«Острый живот» - острый аппендицит, прободная язва желудка и двенадцатиперстной кишки, острый холецистит, острый панкреатит, острая кишечная непроходимость, острый перитонит, ущемленные грыжи, острые желудочно-кишечные кровотечения.
4	Заболевания прямой кишки и заднего прохода	Геморрой, трещины ануса, выпадение прямой кишки, проктит, парапроктит. Клинические проявления, диагностика, лечение с позиций доказательной медицины. Реабилитация после выписки из стационара.

10	Дәнекер тіннің диффузиялы аурулары	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
11	Остеоратроздар	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Науқастарға арналған мектептер. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
12	Подагра	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
13	Остеопороз. Остеопатия	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Науқастарға арналған мектептер. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
14	Пневмония	Пневмония диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
15	Өкпенің созылмалы обструкциялы ауруы (ӨСОА)	ӨСОА диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Науқастарға арналған мектептер. Спирография техникасы, бронхолитиктермен сынама жасау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
16	Бронх демікпесі (БД)	БД диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту.

		Науқастарға арналған мектептер. Пикфлоуметрия техникасы, бронхолитиктермен сынама жасау. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
17	Пневмония	Пневмония диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
18	Өкпе ісіктері	Өкпе ісіктерінің диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Амбулатория жағдайында және үйде паллиативтік көмек көрсету.
19	Қантты диабет	Диагностика, клиникалық көрінісі. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау. ҚД фонындағы ішкі ағзаларының патологиясы бар науқастарды жүргізу ерекшеліктері.
20	Қалқаншабез ауруы	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
21	Гипоталамус-гипофизарлық жүйенің зақымдануы. Бүйрекүстібез аурулары. Паратиреоидтық бездердің аурулары	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
22	Гастроэзофагеальдык рефлюкстік ауру (ГЭРА)	ГЭРА диагностикасы, клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.

		Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
42	Мочекаменная болезнь	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
43	Поллинозы	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
44	Аллергозы. Псевдоаллергии	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
45	Анемии	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
46	Лейкозы	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.

35	Гепатиты и циррозы	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности.
36	Опухоли печени	Диагностика, дифференциальная диагностика. Скрининговые программы ранней диагностики опухолей. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
37	Неспецифический язвенный колит	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности.
38	Опухоли кишечника	Диагностика, дифференциальная диагностика. Скрининговые программы ранней диагностики опухолей. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
39	Инфекции мочевых путей	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
40	Нефриты	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
41	Почечная недостаточность	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения.

23	Аскаланның және ішектең ойықжарасыз диспепсиясы	Диспепсия диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқинулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
24	Ойықжара ауруы (ОА)	ОА диагностикасы, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқинулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
25	Өтқалта мен өт шығару жолдарының аурулары	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқинулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
26	Ұйқыбез аурулары	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқинулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
27	Гепатиттер және цирроздар	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқинулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
28	Бейспецификалық ойықжаралы колит	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқинулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
29	Несеп жолдарының инфекциясы	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқинулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.

30	Нефриттер	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
31	Бүйрек функциясының жеткіліксіздігі	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
32	Несептас ауруы	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
33	Поллиноздар. Аллергиялық риниттер	Аллергиялық риниттер мен полиноздардың эпидемиологиясы. Аллергиялық риниттің маусымдық және жыл бойғы формалары. Персистенциялаушы және алма-кезекті аллергиялық риниттер. Риноконъюнктивальдық синдром. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
34	Жіті алергоздар. Псевдоаллергия	Жіті алергоздар мен псевдоаллергиялардың этиологиясы мен патогенезі. Клиникалық көрінісі, жіктемесі және диагностикалық критерийлері. Аллергологиялық статусты зерттеу ерекшеліктері. Ангioneвроздық ісік. Есекжем. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
35	Дәрілік аллергия. Тағамдық аллергия. Инсектілі аллергия.	Дәрілік аллергия, тағамдық аллергия, инсектілі аллергияның этиологиясы мен патогенезі. Бұл жағдайларды жиі тудыратын себептер. Элиминациялық шаралар. Клиникалық көрінісі, жіктемесі және диагностикалық критерийлері. Аллергологиялық статусты зерттеу ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұр-

		основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности.
29	Неязвенные желудочные диспепсии	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности.
30	Неязвенные кишечные диспепсии	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности.
31	Язвенная болезнь	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обусловление хронических болевых. Постгастрорезекционные и постгаготомические синдромы. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
32	Опухоли пищевода и желудка	Диагностика, дифференциальная диагностика. Скрининговые программы ранней диагностики опухолей. Клинические проявления. Атипичные формы. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
33	Болезни желчного пузыря и желчевыводящих путей	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности.
34	Болезни поджелудочной железы	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности.

23	Хроническая обструктивная болезнь легких (ХОБЛ)	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных. Методы раннего активного выявления хронических обструктивных болезней легких.
24	Бронхиальная астма	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Астма-школы. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
25	Опухоли легких	Диагностика, дифференциальная диагностика. Скрининговые программы ранней диагностики опухолей легких. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
26	Сахарный диабет	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности.
27	Заболевания щитовидной железы	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности.
28	Гастроэзофагеальная рефлюксная болезнь (ГЭРБ)	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения,

		ғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
36	Атопиялық дерматит. Сарысу ауруы	Атопиялық дерматиттің, сарысу ауруының этиологиясы мен патогенезі. Элиминациялық шаралар. Клиникалық көрінісі, жіктелуі және диагностикалық критерийлері. Аллергологиялық статусты зерттеу ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
37	Иммунитеттің ілкі және салдарлық тапшылығы	Гуморальдық иммунитеттің жеткіліксіздігі. Жасушалық иммунитеттің тапшылығы. Гуморальдық және жасушалық иммунитеттің аралас жеткіліксіздігі. Фагоциттердің жеткіліксіздігі. Комплементтің жеткіліксіздігі. Салдарлық иммунитет тапшылығы. Иммунитет тапшылығы кезінде иммундық статусты бағалау. Диагностикалық маңызы, нәтижелерін түсіндіру.
38	Аутоиммундық аурулар	Аутоиммундық аурулар. Туындау механизмдері. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
39	Өртүрлі аурулар мен жағдайларда иммунитеттің өзгеруі	Стресс, радиация, ісіктер, созылмалы шаршағандық синдромы. Бұл жағдайлар кезінде иммундық статусты бағалау. Ішкі ағзалар аурулары кезіндегі иммунологиялық зерттеулердің клиника-диагностикалық маңызы.
40	Анемия	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
41	Лейкоздар	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.

42	Геморрагиялық васкулиттер	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
43	Тромбоцитопения	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
Жалпы дәрігерлік практика		
1	Медицина-санитариялық алғашқы жәрдем (МСАЖ) ұйымдарындағы нормативтік-құқықтық актілер және құжаттамалар	Қазақстан Республикасының 18.09.2009 жылғы № 193-4 «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Кодексі. Медицина-санитариялық алғашқы жәрдем (МСАЖ) көрсету ұйымдарындағы нормативтік-құқықтық актілер және құжаттамалар. Жалпы практика дәрігерінің медициналық құжаттаманы жүргізу формасы мен тәртібі. Қоғамдық денсаулық көрсеткіштері және оған әсер етуші факторлар. Медициналық көмектің стационар алмастырушы түрлері. Амбулатория-емхана мекемесінің күндізгі стационарында медициналық көмек көрсету тәртібі. Науқастарды емхана жанындағы күндізгі стационарда бақылау және емдеу. Күндізгі стационарда емдеу кезінде жұмысқа жарамсыздық парағының уақытын созыру. Құжаттаманы рәсімдеу. Үйде көрсетілетін стационарда медициналық көмек көрсету тәртібі. Үйде көрсетілетін стационарда науқастарды емдеуге арналған көрсетімдер. Аурухананың күндіз қарайтын стационарында медициналық көмек көрсету тәртібі.
2	Амбулатория жағдайында динамикалық бақылау және паллиативтік көмек көрсету ерекшеліктері	Терминальдық жағдай. Онкологиялық науқастар, қатты әсер ететін және наркотиктік препараттарға рецепт жазып беру ерекшеліктері. Есептен шығару және жою тәртібі. Өлім аузында жатқан науқаспен және оның ортасымен қарым-қатынас жасау ерекшеліктері. Жеке және отбасына кеңес беру принциптері және әдістері. «Дәрігер-емделуші» қарым-қатынасының ерекшеліктері.

17	Диффузные заболевания соединительной ткани	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности.
18	Остеоратрозы	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Острая ревматическая лихорадка. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности.
19	Подагра	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности.
20	Остеопороз. Остеопатии	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Острая ревматическая лихорадка. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности.
21	Пневмонии	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Атипичные формы. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
22	Плевриты	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.

10	Инфекционный эндокардит	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности.
11	Миокардиты	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины.
12	Кардиомиопатии	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины.
13	Перикадиты	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины.
14	Ревматическая болезнь сердца (РБС)	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Острая ревматическая лихорадка. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности.
15	Ревматоидный артрит	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности.
16	Реактивные артриты	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Острая ревматическая лихорадка. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности.

3	Жіті коронарлық синдром (ЖКС)	ЖКС амбулатория жағдайында тиімді саралау диагностикасы алгоритмі. Амбулатория жағдайында жүргізу және динамикалық бақылау тәсілі. ЖИА ауыратын науқастарды емхана жағдайында оңалту. Медициналық-әлеуметтік сараптау. Стационарға жіберуге арналған көрсетімдер.
4	Артериялық гипертензия (АГ)	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Кардиомектептер. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
5	Жүрек ақаулары	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
6	Инфекциялық эндокардит	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
7	Миокардиттер. Кардиомиопатия	Миокардиттер. Кардиомиопатия. Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.

8	Перикадиттер	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелуі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
9	Жүректің ревматизмдік ауруы (ЖРА)	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелуі. Ревматизмдік жіті қызба. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
10	Ревматизмдік артрит	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелуі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
11	Реактивтік артриттер	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелуі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
12	Дәнекер тіннің диффузиялы аурулары	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелуі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.

		риновирусная инфекция). Дифференциальная диагностика. Осложнения и неотложные состояния при ОРВИ. Диагностика (метод парных сывороток и др.), экспресс-диагностика. Лечение. Показания к назначению антибиотиков, инфузионной терапии.
4	Особенности динамического наблюдения и оказания паллиативной помощи в амбулаторных условиях	Терминальные состояния. Онкобольные, особенности выписывания рецептов на сильнодействующие и наркотические препараты. Правила списывания и утилизации. Особенности общения с умирающим больным и его окружением.
5	Атеросклероз	Определение. Возрастные факторы риска. Патоморфология. Патогенез. Липидный и углеводный обмен при атеросклерозе. Методы диагностики. Клиника атеросклероза аорты, коронарных артерий, сосудов мозга, сосудов конечностей, синдром Лериша. Диетотерапия. Лекарственная гиполлипидемическая терапия. Диспансеризация. Принципы профилактики.
6	Ишемическая болезнь сердца	Определение. Этиология. Патогенез. Патоморфология. Эпидемиология. Факторы риска. Классификация ИБС. Клинические формы стенокардии. Дифференциальный диагноз кардиологии. Современные методы диагностики и дифференциальный диагноз. Лечение ИБС. Профилактика. Реабилитация пожилых больных ИБС.
7	Острый коронарный синдром (ОКС)	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики ОКС в амбулаторных условиях. Тактика ведения и динамического наблюдения в амбулаторных условиях. Реабилитация больных ИБС в поликлинических условиях. Медико-социальная экспертиза. Показания к направлению в стационар.
8	Артериальные гипертензии	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности.
9	Пороки сердца	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности.

61	Туберкулез	Значение контакта. Условия труда и быта больного. Особенности обследования больных туберкулезом легких, имеющих другие заболевания /диабет, рак легкого, болезни сердца, алкоголизм и др./. Методы рентгенологического обследования больных туберкулезом органов дыхания. Клинические формы туберкулеза легких Дифференциальная диагностика осложнений туберкулеза. Неотложная помощь при легочных кровотечениях, спонтанном пневмотораксе, легочно-сердечной недостаточности. Терапевтические маски туберкулеза в клинике внутренних болезней в современных условиях. Эпидемиология внелегочных форм туберкулеза. Группы риска. Симптоматология и основные клинические признаки костного туберкулеза. Туберкулез мочеполовой системы. Классификация, клинические проявления, методы диагностики. Показания к оперативному вмешательству. Профилактика. Туберкулез глаз. Клинические проявления. Методы диагностики. Абдоминальный туберкулез. Туберкулез кожи. Туберкулез полости рта и челюстно-лицевой области. Патогенез, местные и общие проявления. Значение биопсии в диагностике периферического лимфаденита. Туберкулезный менингит. Классификация, клинические проявления. Диагностика, лечение, профилактика. Протоколы DOTS.
Гериатрия амбулаторно-поликлиническая		
1	Нормативно-правовые акты и документация в организациях первичной медико-санитарной помощи (ПМСП)	Законодательные аспекты деятельности врача гериатра. Функциональные обязанности и организация работы. Формы и правила ведения медицинской документации. Показатели общественного здоровья и факторы на них влияющие. Методики диспансеризации здоровых и больных. Законодательные и директивные документы, определяющие содержание работы по экспертизе временной и стойкой утраты трудоспособности.
2	Профилактическая и противоэпидемическая работа в условиях ПМСП	Принципы проведения противоэпидемических мероприятий в очагах инфекционных болезней. Порядок обследования на бактерионосительство. Анализ инфекционной заболеваемости. Ведение учетно-отчетной документации.
3	Воздушно-капельные инфекции	Грипп и другие ОРВИ (парагрипп, аденовирусная инфекция, респираторно-синтициальная инфекция,

13	Остеоратроздар	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
14	Подагра	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
15	Остеопороз. Остеопатия	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
16	Пневмония	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
17	Өкпенің созылмалы обструкциялы ауруы (ӨСОА)	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау Өкпенің созылмалы обструкциялы ауруларын ерте анықтау әдістері.

18	Бронх демікпесі	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Астма-мектептер. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
19	Өкпе ісіктері	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау. Амбулатория жағдайында және үйде паллиативтік көмек көрсету.
20	Қантты диабет	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
21	Қалқаншабез ауруы	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
22	Гипоталамо-гипофизарлық жүйенің зақымдануы	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.

56	Гельминтозы	Этиологические и эпидемиологические особенности различных гельминтов. Клиника, методы диагностики (паразитологическая, серологическая и аллергическая), диагностическая ценность. Дифференциальная диагностика различных гельминтозов. Современные методы лечения с позиций доказательной медицины.
57	Вирусные гепатиты	Этиологическая структура вирусных гепатитов (ВГ). Эпидемиологические особенности ВГ. Клиническая классификация, варианты течения ВГ. Рецидивы, обострения, осложнения и исходы ВГ. Дифференциальная диагностика преджелтушного периода. Лабораторная диагностика ВГ (в т.ч. определение специфических маркеров). Дифференциальная диагностика ВГ с другими видами желтух. Современные методы лечения ВГ на различных этапах развития инфекционного процесса с позиций доказательной медицины. Диспансерное наблюдение.
58	Менингококковая инфекция	Биологические свойства возбудителя. Эпидемиология. Клиника, классификация. Назофарингит. Менингококкемия. Гнойный менингит. Смешанные формы. Осложнения. Методы диагностики. Дифференциальная диагностика с серозными, гнойными менингитами, субарахноидальными кровоизлияниями, менингизмом. Принципы лечения, лечение неотложных состояний. Показания к гормональной терапии.
59	Инфекционный мононуклеоз	Клиника, картина крови. Диагностика. Дифференциальная диагностика с дифтерией зева, туляремией (ангинозно-бубонная форма), брюшным тифом. Современные методы лечения с позиций доказательной медицины.
60	ВИЧ-инфекция	Распространение и проблемы ВИЧ-инфекции. Эпидемиология, клиническая классификация. Оппортунистические инфекции при ВИЧ-инфекции, клиническая характеристика. СПИД-ассоциированные опухоли. Диагностика ВИЧ-инфекции. Современная терапевтическая тактика с позиций доказательной медицины. Диспансерное наблюдение.

		филактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
48	Острые аллергозы. Псевдоаллергии	Особенности исследования аллергологического статуса. Ангioneвротический отек. Крапивница.
49	Лекарственная аллергия. Пищевая аллергия. Инсектная аллергия	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
50	Атопический дерматит	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
51	Сывороточная болезнь	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
52	Анемии	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
53	Лейкозы	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
54	Геморрагические васкулиты	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
55	Тромбоцитопении	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.

23	Бүйрекбез аурулары	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
24	Гастроэзофагеальдық рефлюкстік ауру (ГЭРА)	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
25	Асқазанның ойықжарасыз диспепсиясы	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
26	Ішектің ойықжарасыз диспепсиясы	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
27	Ойықжара ауруы	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Постгастрорезекциялық және постваготомиялық синдромдар. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.

28	Өңеш пен асқазан ісіктері	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау. Амбулатория жағдайында және үйде паллиативтік көмек көрсету.
29	Өтқалта мен өт шығару жолдарының аурулары	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Жүктілерді, жасөспірімдерді, балалар мен егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
30	Ұйқыбез аурулары	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Жүктілерді, жасөспірімдерді, балалар мен егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
31	Гепатиттер және цирроздар	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Жүктілерді, жасөспірімдерді, балалар мен егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
32	Бауыр ісіктері	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.

38	Остеопороз	Этиология и патогенез. Клиника и особенности течения. Рентгенодиагностика. Дифференциальный диагноз при суставном синдроме, при боли в спине у пожилых. Лечение.
39	Системные васкулиты у пожилых	Ревматическая полимиалгия. Височный артериит. Клиника. Диагностика. Лечение.
40	Гломерулонефриты	Этиология острого и хронического гломерулонефрита. Классификация. Патоморфология. Гистологические типы. Основные клинические синдромы и их патогенез. Осложнения. Дифференциальный диагноз. Лечение.
41	Пиелонефриты	Острые и хронические пиелонефриты. Этиология. Патогенез. Классификация. Клиника и варианты течения. Особенности течения у пожилых. Дифференциальный диагноз. Принципы терапии.
42	Нефротический синдром	Определение нефротического синдрома. Этиология. Патогенез. Морфологические изменения в почках. Клиника. Патогенез основных синдромов. Лечение.
43	Амилоидоз почек	Причины. Структура амилоида. Классификация амилоидоза. Патогенез вторичного амилоидоза. Клиническая картина. Лечение.
44	Поражение почек при других заболеваниях	Поражение почек при сахарном диабете, диффузных заболеваниях соединительной ткани, системных васкулитах, сердечной недостаточности, реноваскулярной гипертонии, инфекционном эндокардите, эндокринных заболеваниях. Лекарственная почка. Алкогольное поражение почек.
45	Почечная недостаточность	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
46	Мочекаменная болезнь	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
47	Поллинозы. Аллергические риниты	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, про-

31	Неспецифический язвенный колит	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
32	Опухоли кишечника	Диагностика, дифференциальная диагностика. Программы ранней диагностики опухолей кишечника. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
33	Ревматизм	Ревматизм в пожилом и старческом возрасте. Этиология. Патогенез. Патоморфология. Современная классификация и номенклатура ревматизма. Клинические формы ревматизма и его поздние проявления. Лабораторная диагностика активности ревматического процесса, особенности у пожилых. Клиническая характеристика ревматического эндо-, мио- и перикардита. Внекардиальные поражения. Система этапного лечения ревматизма.
34	Ревматоидный артрит	Современные взгляды на этиологию и патогенез. Классификация. Клиника. Характеристика суставного синдрома. Поражение внутренних органов и систем. Основные клинические формы и варианты течения. Диагностика ревматоидного артрита. Принципы и методы базисной терапии.
35	Реактивные артриты	Этиология и патогенез. Классификация реактивных артритов. Постэнтероколитические артриты. Урогенитальные. Болезнь Рейтера. Псориатический артрит. Клинические проявления. Диагностика. Принципы терапии.
36	Остеоартроз	Этиология и патогенез. Роль наследственности, эндокринных расстройств, обменных нарушений, сосудистого фактора, физической перегрузки и микротравматизации сустава. Клиника. Критерии диагностики, дифференциальный диагноз. Лечение.
37	Подагра	Этиология и патогенез. Клиника. Формы и варианты течения. Подагрическая нефропатия. Тканевые отложения уратов. Рентгенологические проявления. Критерии диагностики. Дифференциальный диагноз. Лечение.

33	Бейспецификалық ойықжаралы колит	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
34	Ішек ісіктері	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау. Амбулатория жағдайында және үйде паллиативтік көмек көрсету.
35	Несеп жолдарының инфекциясы	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
36	Нефриттер	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
37	Бүйрек функциясының жеткіліксіздігі	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.

38	Несептас ауруы	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалы бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан наукастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Наукастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
39	Поллиноздар	Аллергиялық ринит пен поллиноздардың эпидемиологиясы. Аллергиялық риниттің маусымдық және жыл бойғы формалары. Персистенциялаушы және алма-кезекті аллергиялық риниттер. Риноконъюнктивалық синдром. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан наукастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау.
40	Аллергоздар. Псевдоаллергия	Поллиноздард эпидемиологиясы. Аллергиялық риниттің маусымдық және жыл бойғы формалары. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Созылмалы ауруға шалдыққан наукастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Аллергологиялық статусты зерттеу ерекшеліктері. Ангионевроздық ісік. Есекжем. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Аллергиялық ауруларға диагноз қою үшін тексерудің негізгі әдістері. Созылмалы ауруға шалдыққан наукастарды диспансеризациялау. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау.
41	Анемия	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан наукастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Наукастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
42	Лейкоздар	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы

23	Неязвенные желудочные диспепсии	Диагностика, дифференциальная диагностика диспепсий. Клинические проявления. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
24	Неязвенные кишечные диспепсии	Диагностика, дифференциальная диагностика диспепсий. Клинические проявления. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
25	Язвенная болезнь	Диагностика, дифференциальная диагностика диспепсий. Клинические проявления. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
26	Опухоли пищевода и желудка	Диагностика, дифференциальная диагностика. Программы ранней диагностики опухолей пищевода и желудка. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
27	Болезни желчного пузыря и желчевыводящих путей	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
28	Болезни поджелудочной железы	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
29	Гепатиты и циррозы	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
30	Опухоли печени	Диагностика, дифференциальная диагностика. Программы ранней диагностики опухолей печени. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.

13	Пневмонии	Этиология, патогенез, формы, диагностика, эмпирическая антибактериальная терапия. Особенности течения пневмоний в пожилом и старческом возрасте. Диагностика. Дифференциальная диагностика. Лечение. Профилактика.
14	Нагноительные заболевания легких	Абсцесс легкого. Стафилококковая деструкция легких. Гангрена легких. Диагностика. Дифференциальная диагностика. Лечение. Профилактика.
15	Хроническая обструктивная болезнь легких	Этиология и патогенез. Диагностика. Классификация. Особенности течения в пожилом и старческом возрасте. Фармакотерапия. Профилактика. Реабилитация.
16	Бронхоэктатическая болезнь	Этиология и патогенез сердечной недостаточности. Диагностика. Особенности у пожилых. Лекарственная и нелекарственная терапия. Профилактика.
17	Бронхиальная астма	Определение. Современная классификация. Клинические особенности. Астматическое состояние. Профилактика. Дифференциальная диагностика бронхообструктивного синдрома в пожилом и старческом возрасте. Лекарственные и нелекарственные методы терапии.
18	Дыхательная недостаточность	Определение. Этиология. Патогенез. Лабораторная и функциональная диагностика. Клиника. Диагноз и дифференциальный диагноз. Лечение и прогноз.
19	Легочное сердце	Определение. Этиология. Патогенез. Клиника различных вариантов легочного сердца. Особенности лечения больных пожилого и старческого возраста. Профилактика.
20	Тромбоэмболия легочной артерии	Клиника, диагностика, лечение в пожилом и старческом возрасте.
21	Болезни плевры	Клиника плевритов различной этиологии. Эмпиема плевры. Дифференциальная диагностика экссудата. Лечение и профилактика плевритов. Дифференциальный диагноз при плевральном выпоте в пожилом и старческом возрасте, алгоритм диагностического поиска.
22	Гастроэзофагеальная рефлюксная болезнь (ГЭРБ)	Диагностика, клинические проявления ГЭРБ. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.

		ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
43	Геморрагиялық васкулиттер	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
44	Тромбоцитопения	Егде адамдарды тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
Стационардағы гериатрия		
1	Атеросклероз	Анықтамасы. Жасқа байланысты қауіп-қатер факторлары. Патоморфология. Патогенез. Атеросклероз кезіндегі липид және көмірсу алмасулары. Диагностика әдістері. Қолқа, коронарлық артерия, ми қантамырлары, аяқ-қол тамырлары атеросклерозының клиникасы, Лериш синдромы. Емдәммен емдеу. Дәрілік гиполлипидемиялық терапия. Сорбциялық әдістер.
2	Жүректің ишемиялық ауруы (ЖИА)	Анықтамасы. Этиология. Патогенез. Патоморфология. Эпидемиология. Қауіп-қатер факторлары. ЖИА жіктемесі. Стенокардияның клиникалық формалары. Кардиалгияның саралау диагнозы. Диагностиканың қазіргі әдістері және саралау диагнозы. ЖИА емдеу. Миокардты реваскуляризациялау әдістері.
3	Миокард инфаркты	Этиология және патогенез. Электрофизиологиялық бұзылу. Жиырылудың бұзылуы. Миокард некрозы. Миокард инфарктының клиникасы және диагностикасы. Егде жастағы ағымының нұсқалары. ЭКГ өзгеруі: ЭКГ классикалық өзгеруі. ЭКГ егде жаста өзгеруінің ерекшеліктері және оны түсіндіру. Қан сарысуы ферменттері белсенділігінің өзгеруі, егде және қарт адамдардағы ерекшеліктері. Миокард инфарктының

		клиникалық формалары және ағымының нұсқалары. Жүргізу тәсілі және ерекшеліктері. Миокард инфарктының асқынуы, оларды диагностикалау және емдеу. Ілкі және салдарлық алдын алу. Реабилитация.
4	ЖИА басқа аурулармен үйлесуі	Өкпе, асқазан-ішек жолы ауруларымен, эндокриндік аурулармен, мидың қантамыр ауруларымен, психикалық қызметтің бұзылуымен, онкологиялық аурулармен, жүйелі остеопорозбен, жарақаттармен қосанжарласқан ЖИА кезінде емдеу принциптері мен клиникалық көрінісінің ерекшеліктері.
5	Артериялық гипертензия	Ұғымның анықтамасы. Қауіп-қатер факторлары. Патогенез. Жіктемесі. Артериялық гипертензияның әртүрлі формаларының клиникалық көрінісі. Асқынулар. Гипертониялық криздер. Профилактика. Дәрі-дәрмекпен емдеу. Психотерапия. Артериялық гипертензияның формасы мен сатысына байланысты гипотензиялы дәрілерді тиімді таңдау мәселелері.
6	Симптомдық гипертония	Нефрогендік гипертония. Реноваскулярлық гипертония. Ірі қантамырлардың зақымдану салдарынан болған артериялық гипертония. Оқшауланған систолиялық гипертония. Эндокриндік гипертония. Дәрі-дәрмектерді қабылдаудан болған артериялық гипертония. Реабилитация.
7	Миокард аурулары	Жіктемесі. Миокардиттер. Ағымы. Миокард зақымдануының сипаты. Миокард дистрофиясы. Миокардтың алкогольдік дистрофиясы. Кардиомиопатия. Миокардтық кардиосклероз.
8	Инфекциялық эндокардит	Ілкі және салдарлық эндокардит. Қыбынбайтын эндокардит. Абактериялық қақпақшалы эндокардит.
9	Жүрек ақаулары	Егде жастағы адамдардың ақауларының клиникалық ағымының ерекшеліктері. Гемодинамиканың клиника-анатомиялық формалары және бұзылыстар патогенезі. Диагностика әдістері. Клиника, жүректің жеке ақауларына диагноз қою критерийі. Жүрек ақаулары кезіндегі саралау диагностикасы. Қақпақша аппаратының дегенеративтік зақымдануы.
10	Перикардиттер	Жіктемесі. Ағымы. Емдеу принциптері.
11	Жүрек ырғағының және өткізгіштігінің бұзылуы	Аритмиялардың электрофизиологиялық механизмдері. Ырғақтың бұзылуын диагностикалау. Эктопиялық кешендер және ырғақтар. Синус түйіні функциясының

5	Артериальная гипертензия	Определение понятия. Факторы риска. Патогенез. Классификация. Клиническая картина различных форм артериальной гипертензии. Осложнения. Гипертонические кризы. Профилактика. Медикаментозное лечение. Психотерапия. Вопросы рационального подбора гипотензивных средств в зависимости от формы и стадии артериальной гипертензии.
6	Симптоматические гипертонии	Нефрогенные гипертонии. Реноваскулярные гипертонии. Артериальная гипертония вследствие поражения крупных сосудов. Изолированная систолическая гипертония. Эндокринные гипертонии. Артериальные гипертонии, связанные с приемом лекарственных средств. Реабилитация.
7	Болезни миокарда	Классификация. Миокардиты. Течение. Характер поражения миокарда. Дистрофия миокарда. Алкогольная дистрофия миокарда. Кардиомиопатии. Миокардитический кардиосклероз.
8	Инфекционный эндокардит	Первичный и вторичный эндокардит. Невоспалительный эндокардит. Абактериальный клапанный эндокардит.
9	Пороки сердца	Особенности клинического течения пороков у лиц пожилого возраста. Клинико-анатомические формы и патогенез нарушений гемодинамики. Методы диагностики. Клиника, критерии диагностики отдельных пороков сердца. Дифференциальная диагностика при пороках сердца. Дегенеративные поражения клапанного аппарата.
10	Перикардиты	Классификация. Течение. Принципы лечения.
11	Нарушения ритма сердца и проводимости	Электрофизиологические механизмы аритмий. Диагностика нарушений ритма. Эктопические комплексы и ритмы. Нарушения функции синусового узла. Нарушения проводимости. Тактика лечения больных с нарушениями ритма. Фармакотерапия. Электростимуляция. Электроимпульсная терапия. Профилактика нарушений ритма. Реабилитация.
12	Недостаточность кровообращения	Этиология и патогенез сердечной недостаточности. Диагностика. Классификация. Клинические варианты сердечной недостаточности. Фармакотерапия. Профилактика. Реабилитация.

44	Тромбоцитопении	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
Гериатрия стационарная		
1	Атеросклероз	Определение. Возрастные факторы риска. Патоморфология. Патогенез. Липидный и углеводный обмен при атеросклерозе. Методы диагностики. Клиника атеросклероза аорты, коронарных артерий, сосудов мозга, сосудов конечностей, синдром Лериша. Диетотерапия. Лекарственная гиполлипидемическая терапия. Сорбционные методы.
2	Ишемическая болезнь сердца (ИБС)	Определение. Этиология. Патогенез. Патоморфология. Эпидемиология. Факторы риска. Классификация ИБС. Клинические формы стенокардии. Дифференциальный диагноз кардиалгий. Современные методы диагностики и дифференциальный диагноз. Лечение ИБС. Методы реваскуляризации миокарда.
3	Инфаркт миокарда	Этиология и патогенез. Электрофизиологические нарушения. Нарушение сократимости. Некроз миокарда. Клиника и диагностика инфаркта миокарда. Варианты течения в пожилом возрасте. Изменения ЭКГ: классические изменения ЭКГ. Особенности изменения ЭКГ в пожилом возрасте и их интерпретация. Изменение активности ферментов сыворотки крови, особенности в пожилом и старческом возрасте. Клинические формы и варианты течения инфаркта миокарда. Тактика и особенности ведения. Осложнения инфаркта миокарда, их диагностика и лечение. Первичная и вторичная профилактика. Реабилитация.
4	Сочетание ИБС с другими заболеваниями	Особенности клинической картины и принципы лечения при сочетании ИБС с заболеваниями легких, желудочно-кишечного тракта, эндокринными заболеваниями, сосудистыми заболеваниями головного мозга, расстройствами психической деятельности, онкологическими заболеваниями, системным остеопорозом, травмами.

		бұзылуы. Өткізгіштіктің бұзылуы. Жүрек ырғағы бұзылған наукастарды емдеу тәсілі. Фармакотерапия. Электростимуляция. Электроимпульстық терапия. Ырғақтың бұзылуының алдын алу. Реабилитация.
12	Қанайналымның жеткіліксіздігі	Жүрек функциясы жеткіліксіздігінің этиологиясы және патогенезі. Диагностика. Жіктелмесі. Жүрек функциясы жеткіліксіздігінің клиникалық нұсқалары. Фармакотерапия. Профилактика. Реабилитация.
13	Пневмония	Этиология, патогенез, формалары, диагностика, эмпириялық антибактериялық терапия. Егде және қарт адамдарда пневмония ағымының ерекшеліктері. Диагностика. Саралау диагностикасы. Емдеу. Профилактика.
14	Өкпенің іріңді аурулары	Өкпе абсцесі. Өкпенің стафилококктық деструкциясы. Өкпе гангрены. Диагностика. Саралау диагностикасы. Емдеу. Профилактика.
15	Өкпенің созылмалы обструкциялы ауруы	Этиология және патогенез. Диагностика. Жіктелмесі. Егде және кексе жаста ағымының ерекшеліктері. Фармакотерапия. Профилактика. Оңалту.
16	Бронхоэктаздық ауру	Жүрек функциясы жеткіліксіздігінің этиологиясы және патогенезі. Диагностика. Егде жастағылардағы ерекшелігі. Дәрімен және дәрісіз емдеу. Профилактика.
17	Бронх демікпесі	Анықтамасы. Қазіргі жіктелмесі. Клиникалық ерекшеліктері. Астмалық жағдай. Профилактика. Егде және қарт адамдарда бронхообструкциялық синдромның саралау диагностикасы. Терапияның дәрі-дәрмектік және дәрі-дәрмексіз әдістері.
18	Тыныстық жеткіліксіздік	Анықтамасы. Этиология. Патогенез. Зертханалық және функциялық диагностика. Клиника. Диагноз және саралау диагнозы. Емдеу және болжау.
19	Өкпелік жүрек	Анықтамасы. Этиология. Патогенез. Өкпелік жүректің әртүрлі нұсқаларының клиникасы. Егде және қарт наукастарды емдеу ерекшеліктері. Профилактика.
20	Өкпе артериясының тромбозы	Клиника, диагностика, егде және қарт адамдарды емдеу.
21	Плевра аурулары	Әртүрлі этиологиялы плевриттердің клиникасы. Плевра эмпиемасы. Экссудаттың саралау диагностикасы. Плевриттерді емдеу және алдын алу. Егде және қарт адамдардағы плевралық тершеңдіктің саралау диагнозы, диагностикалық ізденіс алгоритмі.

22	Гастрозофагеальдық рефлюкстік ауру (ГЭРА)	ГЭРА диагностикасы, саралау диагностикасы. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
23	Асқазанның ойықжарасыз диспепсиясы	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
24	Ішектің ойықжарасыз диспепсиясы	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
25	Ойықжара ауруы	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
26	Өңеш пен асқазан ісіктері	Диагностика, саралау диагностикасы. Өңеш және асқазан ісіктерін ерте диагностикалау бағдарламалары. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
27	Өтқалта мен өт шығару жолдарының аурулары	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
28	Ұйқыбез аурулары	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
29	Гепатиттер және цирроздар	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.

39	Поллинозы	Эпидемиология аллергического ринита и поллинозов. Сезонный и круглогодичный формы аллергического ринита. Персистирующий и интермиттирующий аллергические риниты. Риноконъюнктивальный синдром. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
40	Аллергозы. Псевдоаллергии	Эпидемиология поллинозов. Сезонный и круглогодичный формы аллергического ринита. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности. Особенности исследования аллергологического статуса. Ангионевротический отек. Крапивница. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Основные методы обследования для диагностики аллергических заболеваний. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
41	Анемии	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
42	Лейкозы	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
43	Геморрагические васкулиты	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.

33	Неспецифический язвенный колит	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
34	Опухоли кишечника	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных. Паллиативная помощь в амбулаторных условиях и на дому.
35	Инфекции мочевых путей	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
36	Нефриты	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
37	Почечная недостаточность	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
38	Мочекаменная болезнь	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.

30	Бауыр ісіктері	Диагностика, саралау диагностикасы. Бауыр ісіктерін ерте диагностикалау бағдарламалары. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
31	Бейспецификалық ойықжаралы колит	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
32	Ішек ісіктері	Диагностика, саралау диагностикасы. Ішек ісіктерін ерте диагностикалау бағдарламалары. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
33	Ревматизм	Қарт және егде жастағы адамдардағы ревматизм. Этиология. Патогенез. Патоморфология. Ревматизмнің қазіргі жіктемесі және номенклатурасы. Ревматизмнің клиникалық формалары және оның кеш көрінісі. Ревматизм процесінің белсенділігін зертханалық диагностикалау, егде жастағылардағы ерекшеліктері. Ревматизмдік эндо-, мио- және перикардиттің клиникалық сипаттамасы. Кардиттен тыс зақымданулар. Ревматизмді сатылы емдеу жүйесі.
34	Ревматизмдік артрит	Этиологиясы мен патогенезіне қазіргі көзқарастар. Жіктемесі. Клиника. Буын синдромына сипаттама. Ішкі ағзалар мен жүйелердің зақымдануы. Негізгі клиникалық формалары және ағымының нұсқалары. Ревматизмдік артрит диагностикасы. Базистік терапия принциптері және әдістері.
35	Реактивтік артриттер	Этиология және патогенез. Реактивтік артриттердің жіктемесі. Постэнтероколиттік артриттер. Урогенитал-ийлік. Рейтер ауруы. Псориаздық артрит. Клиникалық көрінісі. Диагностика. Терапия принциптері.
36	Остеоартроз	Этиология және патогенез. Тұқым қуалаушылықтың, эндокриндік бұзылыстардың, алмасудың бұзылуының, тамырлық фактордың, физикалық артық күш түсудің, буынның микрожаракаттануының рөлі. Клиника. Диагностика, саралау диагнозы критерийі. Емдеу.

37	Подагра	Этиология және патогенез. Клиникасы. Ағымының формалары және нұсқалары. Подагралық нефропатия. Ураттардың тінге шөгуі. Рентгенологиялық көрінісі. Диагностика критерийі. Саралау диагнозы. Емдеу.
38	Остеопороз	Этиология және патогенез. Клиникасы және ағымының ерекшеліктері. Рентгенодиагностика. Буын синдромы, егде жастағылардың арқасы ауырған кездегі саралау диагнозы. Емдеу.
39	Егде жастағылардағы жүйелі васкулиттер	Ревматизмдік полимиалгия. Самайлық артериит. Клиника. Диагностика. Емдеу.
40	Гломерулонефриттер	Жіті және созылмалы гломерулонефриттің этиологиясы. Жіктемесі. Патоморфология. Гистологиялық типтері. Негізгі клиникалық синдромдары және олардың патогенезі. Асқынулар. Саралау диагнозы. Емдеу.
41	Пиелонефриттер	Жіті және созылмалы пиелонефриттер. Этиология. Патогенез. Жіктемесі. Клиникасы және ағымының нұсқалары. Егде жастағылардағы ағымының ерекшеліктері. Саралау диагнозы. Терапия принциптері.
42	Нефроздық синдром	Нефроздық синдром анықтамасы. Этиологиясы. Патогенезі. Бүйректердегі морфологиялық өзгерістер. Клиникасы. Негізгі синдромдардың патогенезі. Емдеу.
43	Бүйрек амилоидозы	Себептері. Амилоид құрылымы. Амилоидоз жіктемесі. Салдарлық амилоидоздың патогенезі. Клиникалық көрінісі. Емдеу.
44	Бүйректің басқа аурулар кезінде зақымдануы	Бүйректің қантты диабет, дәнекер тіннің диффузиялы аурулары, жүйелі васкулиттер, жүрек функциясының жеткіліксіздігі, реноваскулярлық гипертония, инфекциялық эндокардит, эндокриндік аурулар кезінде зақымдануы. Дәрілік бүйрек. Бүйректің алкогольдік зақымдануы.
45	Бүйрек функциясының жеткіліксіздігі	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
46	Несептас ауруы	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.

		основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Постгастрорезекционные и постваготомические синдромы. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
28	Опухоли пищевода и желудка	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных. Паллиативная помощь в амбулаторных условиях и на дому.
29	Болезни желчного пузыря и желчевыводящих путей	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
30	Болезни поджелудочной железы	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
31	Гепатиты и циррозы	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
32	Опухоли печени	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных. Паллиативная помощь в амбулаторных условиях и на дому.

22	Поражения гипоталамо-гипофизарной системы	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
23	Заболевания надпочечников	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
24	Гастроэзофагеальная рефлюксная болезнь (ГЭРБ)	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
25	Неязвенные желудочные диспепсии	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
26	Неязвенные кишечные диспепсии	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
27	Язвенная болезнь	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения,

47	Поллиноздар. Аллергиялық риниттер	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
48	Жіті аллергоздар. Псевдоаллергия	Аллергологиялық статусты зерттеу ерекшеліктері. Ангioneвроздық ісік. Есекжем.
49	Дәрілік аллергия. Тағамдық аллергия. Инсектілі аллергия	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
50	Атопиялық дерматит	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
51	Сарысу ауруы	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
52	Анемия	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
53	Лейкоздар	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
54	Геморрагиялық васкулиттер	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
55	Тромбоцитопения	Диагностика, саралау диагностикасы. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина

		тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
56	Гельминтоздар	Әртүрлі гельминттердің этиологиялық және эпидемиологиялық ерекшеліктері. Клиникасы, диагностика әдістері (паразитологиялық, серологиялық және аллергиялық), диагностикалық құндылығы. Әртүрлі гельминттердің саралау диагностикасы. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан емдеудің қазіргі әдістері.
57	Вирустық гепатиттер	Вирустық гепатиттердің (ВГ) этиологиялық құрылымы. ВГ эпидемиологиялық ерекшеліктері. ВГ клиникалық жіктемесі, ағымының нұсқалары. ВГ рецидиві, өршуі, асқынуы және нәтижесі. Сарғаю алдындағы кезеңдегі саралау диагностикасы. ВГ зертханалық диагностикасы (оның ішінде спецификалы маркерлерді анықтау). Сарғаюдың басқа түрлерімен ВГ саралау диагностикасы. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан инфекциялық үдерістің дамуының әртүрлі кезеңдерінде ВГ емдеудің қазіргі әдістері. Диспансерлік бақылау.
58	Менингококктық инфекция	Қоздырғыштың биологиялық қасиеті. Эпидемиологиясы. Клиникасы, жіктемесі. Назофарингит. Менингококцемия. Іріңді менингит. Аралас формалары. Асқынулар. Диагностика әдістері. Сероздық, іріңді менингиттермен, субарахноидальдық қан құйылумен, менингизммен саралау диагностикасы. Емдеу, шұғыл жағдайларды емдеу принциптері. Гормондық терапияға арналған көрсетімдер.
59	Инфекциялық мононуклеоз	Қанның клиникасы, көрінісі. Диагностика. Аңқа дифтериясымен, туляремиямен (ангиоздық-бубондық түрі), ішсүзекпен саралау диагностикасы. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан емдеудің қазіргі әдістері.
60	АИТВ-инфекция	АИТВ-инфекцияның таралуы және проблемасы. Эпидемиология, клиникалық жіктелуі. АИТВ-инфекция кезіндегі оппортунистикалық инфекция, клиникалық сипаттамасы. ЖИТС-ассоциацияланған ісіктер. АИТВ-инфекция диагностикасы. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан қазіргі терапиялық тәсіл. Диспансерлік бақылау.
61	Туберкулез	Байланыстың маңызы. Науқастың еңбегі мен тұрмысының шарты. Өкпе туберкулезімен қоса басқа да аурулармен (диабет, өкпе обыры, жүрек аурулары,

		основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
17	Хроническая обструктивная болезнь легких (ХОБЛ)	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных. Методы раннего активного выявления хронических обструктивных болезней легких.
18	Бронхиальная астма	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Астма-школы. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
19	Опухоли легких	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных. Паллиативная помощь в амбулаторных условиях и на дому.
20	Сахарный диабет	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
21	Заболевания щитовидной железы	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.

11	Реактивные артриты	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
12	Диффузные заболевания соединительной ткани	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
13	Остеопорозы	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
14	Подагра	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
15	Остеопороз. Остеопатии	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
16	Пневмонии.	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения,

		маскүнемдік және т.б.) ауыратын науқастарды тексеру ерекшеліктері. Тыныс алу ағзаларының туберкулезімен ауыратын науқастарды рентгенологиялық тексеру әдістері. Өкпе туберкулезінің клиникалық формалары. Туберкулез асқынуының саралау диагностикасы. Өкпеден қан кеткенде, себебі белгісіз пневмоторакста, өкпе-жүректік жеткіліксіздікте шұғыл көмек көрсету. Қазіргі жағдайдағы ішкі аурулар клиникасындағы туберкулездің терапиялық масқалары. Туберкулездің өкпеден тыс формаларының эпидемиологиясы. Қауіп-қатер топтары. Сүйек туберкулезінің симптоматологиясы және негізгі клиникалық белгілері. Несеп-жыныстық жүйенің туберкулезі. Жіктөмесі, клиникалық көрінісі, диагностика әдістері. Операция жасауға арналған көрсетімдер. Профилактика. Көз туберкулезі. Клиникалық көрінісі. Диагностика әдістері. Абдоминальдық туберкулез. Тері туберкулезі. Ауыз қуысының және жақсүйек-бет аймағының туберкулезі. Патогенез, жергілікті және жалпы көрінісі. Биопсияның перифериялық лимфаденит диагностикасындағы маңызы. Туберкулездік менингит. Жіктөмесі, клиникалық көрінісі. Диагностика, емдеу, алдын алу. DOTS хаттамалар.
Амбулатория-емханалық гериатрия		
1	Медицина-санитариялық алғашқы жәрдем (МСАЖ) ұйымдарындағы нормативтік-құқықтық актілер және құжаттамалар	Дәрігер гериатр қызметінің заңнамалық аспектілері. Функциялық міндеттері және жұмысын ұйымдастыру. Медициналық құжаттамаларының формалары және жүргізу тәртібі. Қоғамдық денсаулық көрсеткіштері және оларға әсер ететін факторлар. Дені сау адамдар мен науқастарды диспансеризациялау әдістемелері. Жұмысқа жарамдылықты уақытша және тұрақты жоғалтуды сараптау жөніндегі жұмыстың мазмұнын анықтайтын заңнамалық және дәйекті құжаттар.
2	МСАЖ жағдайларында алдын алу және індетке қарсы жасалынатын жұмыс	Инфекциялық аурулар ошағында індетке қарсы шараларды өткізу принциптері. Бактериятасымалдаушылыққа тексеру тәртібі. Инфекциялық аурушандықты талдау. Есепке алу-есеп беру құжаттамасын жүргізу.
3	Ауа-тамшы инфекциялары	Тұмау және басқа да ЖРВИ (парагрипп, аденовирустық инфекция, респираторлық-синтициальдық инфекция,

		риновирустық инфекция). Саралау диагностикасы. ЖРВИ кезіндегі асқынулар және шұғыл жағдайлар. Диагностика (жұп сарысулар және т.б. әдістер), экспресс-диагностика. Емдеу. Антибиотиктерді, инфузиялық терапияны тағайындауға арналған көрсетімдер.
4	Амбулатория жағдайында динамикалық бақылау және паллиативтік көмек көрсету ерекшеліктері	Терминальдық жағдай. Онкологиялық науқастар, қатты әсер ететін және наркотиктік препараттарға рецепт жазып беру ерекшеліктері. Есептен шығару және жою тәртібі. Өлім аузында жатқан науқаспен және оның ортасымен қарым-қатынас жасау ерекшеліктері.
5	Атеросклероз	Анықтамасы. Жасқа байланысты қауіп-қатер факторлары. Патоморфология. Патогенез. Атеросклероз кезіндегі липид және көмірсу алмасуы. Диагностика әдістері. Қолқа, коронарлық артериялар, ми қантамырлары, аяқ-қол қантамырлары атеросклерозы, Лериш синдромы клиникасы. Емдәммен емдеу. Дәрілік гиполипидемиялық терапия. Диспансеризация. Алдын алу принциптері.
6	Жүректің ишемиялық ауруы	Анықтамасы. Этиология. Патогенез. Патоморфология. Эпидемиология. Қауіп-қатер факторлары. ЖИА жіктемесі. Стенокардияның клиникалық формалары. Кардиологияның саралау диагнозы. Диагностиканың қазіргі әдістері және саралау диагнозы. ЖИА емдеу. Профилактика. ЖИА ауыратын егде жастағы науқастарды сауықтыру.
7	Жіті коронарлық синдром (ЖКС)	ЖКС амбулатория жағдайында тиімді саралау диагностикасы алгоритмі. Амбулатория жағдайында жүргізу және динамикалық бақылау тәсілі. ЖИА ауыратын науқастарды емхана жағдайында оңалту. Медицина-әлеуметтік сараптау. Стационарға жіберуге арналған көрсетілімдер.
8	Артериялық гипертензия	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау.
9	Жүрек ақаулары	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау.

6	Инфекционный эндокардит	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
7	Миокардиты. Кардиомиопатии	Миокардиты. Кардиомиопатии. Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
8	Перикадиты	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
9	Ревматическая болезнь сердца (РБС)	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Острая ревматическая лихорадка. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
10	Ревматоидный артрит	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.

		общественного здоровья и факторы на них влияющие. Стационарозамещающие виды медицинской помощи. Порядок оказания медицинской помощи в дневном стационаре амбулаторно-поликлинического учреждения. Наблюдение и лечение больных в дневном стационаре при поликлинике. Продление листов нетрудоспособности при лечении в дневном стационаре. Оформление документации. Порядок оказания медицинской помощи в стационаре на дому. Показания для ведения пациента в стационаре на дому. Порядок оказания медицинской помощи в стационаре дневного пребывания в больнице.
2	Особенности динамического наблюдения и оказания паллиативной помощи в амбулаторных условиях	Терминальные состояния. Онкобольные, особенности выписывания рецептов на сильнодействующие и наркотические препараты. Правила списывания и утилизации. Особенности общения с умирающим больным и его окружением. Принципы и методы индивидуального и семейного консультирования. Особенности взаимоотношения «врач-пациент».
3	Острый коронарный синдром (ОКС)	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики ОКС в амбулаторных условиях. Тактика ведения и динамического наблюдения в амбулаторных условиях. Реабилитация больных ИБС в поликлинических условиях. Медико-социальная экспертиза. Показания к направлению в стационар.
4	Артериальная гипертензия	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Кардиолиты. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.
5	Пороки сердца	Алгоритм рациональной дифференциальной диагностики, тактики ведения и динамического наблюдения. Классификация. Особенности ведения пациентов пожилого возраста. Применение протоколов лечения, основанных на принципах доказательной медицины. Обучение хронических больных. Экспертиза нетрудоспособности. Медико-социальная экспертиза больных.

10	Инфекциялық эндокардит	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелмесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау.
11	Миокардиттер	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелмесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану.
12	Кардиомиопатия	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелмесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану.
13	Перикадиттер	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелмесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану.
14	Жүректің ревматизмдік ауруы (ЖРА)	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелмесі. Ревматизмдік жіті қызба. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау.
15	Ревматизмдік артрит	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелмесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау.
16	Реактивтік артриттер	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелмесі. Ревматизмдік жіті қызба. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау.
17	Дәнекер тіннің диффузиялы аурулары	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелмесі. Егде

		жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау.
18	Остеоратроздар	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Ревматизмдік жіті қызба. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау.
19	Подагра	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау.
20	Остеопороз. Остеопатия	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Ревматизмдік жіті қызба. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау.
21	Пневмония	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Атиптік формалары. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
22	Плевриттер	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
23	Өкпенің созылмалы обструкциялы ауруы (ӨСОА)	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктемесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыз-

38	Аутоиммунные заболевания	Аутоиммунные заболевания. Механизмы возникновения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
39	Изменения иммунитета при различных заболеваниях и состояниях	Стресс, радиация, опухоли, синдром хронической усталости. Оценка иммунного статуса при этих состояниях. Клинико-диагностическое значение иммунологических исследований при заболеваниях внутренних органов.
40	Анемии	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
41	Лейкозы	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
42	Геморрагические васкулиты	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
43	Тромбоцитопении	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
Общая врачебная практика		
1	Нормативно-правовые акты и документация в организациях первичной медико-санитарной помощи (ПМСП)	Кодекс Республики Казахстан от 18.09.2009 г. № 193-4 «О здоровье народа и системе здравоохранения». Нормативно-правовые акты и документация в организациях первичной медико-санитарной помощи (ПМСП). Формы и правила ведения медицинской документации врачом общей практики. Показатели

33	Поллинозы. Аллергические риниты	Эпидемиология аллергического ринита и поллинозов. Сезонный и круглогодичный формы аллергического ринита. Персистирующий и интермиттирующий аллергические риниты. Риноконъюнктивальный синдром. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
34	Острые аллергозы. Псевдоаллергии	Этиология и патогенез острых аллергозов, псевдоаллергий. Клиническая картина, классификация и диагностические критерии. Особенности исследования аллергологического статуса. Ангионевротический отек. Крапивница. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
35	Лекарственная аллергия. Пищевая аллергия. Инсектная аллергия	Этиология и патогенез лекарственной аллергии, пищевой аллергии, инсектной аллергии. Наиболее частые причины, вызывающие эти состояния. Элиминационные мероприятия. Клиническая картина, классификация и диагностические критерии. Особенности исследования аллергологического статуса. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
36	Атопический дерматит. Сывороточная болезнь	Этиология и патогенез атопического дерматита, сывороточной болезни. Элиминационные мероприятия. Клиническая картина, классификация и диагностические критерии. Особенности исследования аллергологического статуса. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
37	Первичные и вторичные иммунодефициты	Недостаточность гуморального иммунитета. Недостаточность клеточного иммунитета. Комбинированная недостаточность гуморального и клеточного иммунитета. Недостаточность фагоцитов. Недостаточность комплемента. Индуцированные вторичного иммунодефицита. Оценка иммунного статуса при иммунодефицитах. Диагностическое значение, интерпретация результатов.

		дықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау. Өкпенің созылмалы обструкциялы ауруларын ерте анықтау әдістері.
24	Бронх демікпесі	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелмесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Астма-мектептер. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
25	Өкпе ісіктері	Диагностика, саралау диагностикасы. Ісіктерді ерте диагностикалаудың скринингілік бағдарламалары. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау.
26	Қантты диабет	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелмесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау.
27	Қалқаншабез ауруы	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелмесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау.
28	Гастроэзофагеальдық рефлюкстік ауру (ГЭРА)	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелмесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау.
29	Асқазанның ойықжарасыз диспепсиясы	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелмесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау.

30	Ішектің ойықжарасыз диспепсиясы	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелуі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау.
31	Ойықжара ауруы	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелуі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Постгастрорезекциялық және постваготомиялық синдромдар. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
32	Өңеш пен асқазан ісіктері	Диагностика, саралау диагностикасы. Ісіктерді ерте диагностикалаудың скринингтік бағдарламалары. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
33	Өтқалта мен өт шығару жолдарының аурулары	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелуі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау.
34	Ұйқыбез аурулары	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелуі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау.
35	Гепатиттер және цирроздар	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелуі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау.
36	Бауыр ісіктері	Диагностика, саралау диагностикасы. Ісіктерді ерте диагностикалаудың скринингтік бағдарламалары. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Асқынулар.

26	Болезни поджелудочной железы	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
27	Гепатиты и циррозы	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
28	Неспецифический язвенный колит	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
29	Инфекции мочевых путей	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
30	Нефриты	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
31	Почечная недостаточность	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
32	Мочекаменная болезнь	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.

19	Сахарный диабет	Диагностика, клинические проявления. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности. Особенности ведения больных с патологией внутренних органов на фоне СД.
20	Заболевания щитовидной железы	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
21	Поражения гипоталамо-гипофизарной системы. Заболевания надпочечников. Болезни паращитовидных желез	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
22	Гастроэзофагеальная рефлюксная болезнь (ГЭРБ)	Диагностика, клинические проявления ГЭРБ. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
23	Неязвенные желудочно-кишечные диспепсии	Диагностика, дифференциальная диагностика диспепсий. Клинические проявления. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
24	Язвенная болезнь (ЯБ)	Диагностика, дифференциальная диагностика ЯБ. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
25	Болезни желчного пузыря и желчевыводящих путей	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.

		Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
37	Бейспецификалық ойықжаралы колит	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелмесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау.
38	Ішек ісіктері	Диагностика, саралау диагностикасы. Ісіктерді ерте диагностикалаудың скринингтік бағдарламалары. Клиникалық көрінісі. Атиптік формалары. Жасқа байланысты ерекшеліктері. Асқынулар. Дәлелдемелі медицина тұрғысынан диагноз қою, емдеу, алдын алу, оңалту. Жұмысқа жарамдылықты сараптау.
39	Несеп жолдарының инфекциясы	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелмесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
40	Нефриттер	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелмесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
41	Бүйрек функциясының жеткіліксіздігі	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелмесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
42	Несептас ауруы	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелмесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан

		науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
43	Поллиноздар	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелмесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
44	Аллергоздар. Псевдоаллергия	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелмесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
45	Анемия	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелмесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
46	Лейкоздар	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелмесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
47	Геморрагиялық васкулиттер	Тиімді саралау диагностикасы, жүргізу тәсілі және динамикалық бақылау алгоритмі. Жіктелмесі. Егде жастағы емделушілерді жүргізудің ерекшеліктері. Дәлелдемелі медицина принциптеріне негізделген емдеу хаттамаларын қолдану. Созылмалы ауруға шалдыққан науқастарды оқыту. Жұмысқа жарамсыздықты сараптау. Науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптау.
Гериятриядағы хирургиялық аурулар		
1	Госпитальға дейінгі кезеңде және МСАЖ жағдайында	Емхананың, травматологиялық пункттің хирургиялық қызметінің құрылымы. Консервативтік және операция әдісімен жасалатын хирургиялық емнің көлемі.

12	Подагра	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
13	Остеопороз. Остеопатии	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Школы для больных. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
14	Пневмонии	Диагностика, дифференциальная диагностика пневмоний. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
15	Хроническая обструктивная болезнь легких (ХОБЛ)	Диагностика, дифференциальная диагностика ХОБЛ. Клинические проявления. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Школы для больных. Техника спирографии, проба с бронхолитиками. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
16	Бронхиальная астма (БА)	Диагностика, дифференциальная диагностика БА. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Школы для больных. Техника пикфлоуметрии, проба с бронхолитиками. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
17	Пневмонии	Диагностика, дифференциальная диагностика пневмоний. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности.
18	Опухоли легких	Диагностика, классификация опухолей легких. Клинические проявления. Возрастные особенности. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Экспертиза трудоспособности. Паллиативная помощь в амбулаторных условиях и на дому.

6	Поражения сердечно-сосудистой системы при диффузных заболеваниях соединительной ткани	Диагностика, дифференциальная диагностика. Особенности поражения сердечно-сосудистой системы при ревматизме (ревмокардит), СКВ (люпус-кардит, эндокардит Либмана— Закса), узелковом периартериите (панартериит, синдром Такаясу) и др. Клинические проявления. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
7	Ревматическая болезнь сердца (РБС)	Диагностика, дифференциальная диагностика РБС. Клинические проявления РБС. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Школы для больных. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
8	Ревматоидный артрит (РА)	Диагностика, дифференциальная диагностика РА. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Школы для больных. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
9	Реактивные артриты	Диагностика, дифференциальная диагностика реактивных артритов. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
10	Диффузные заболевания соединительной ткани	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
11	Остеоратрозы	Диагностика, дифференциальная диагностика. Клинические проявления. Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Школы для больных. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.

	хирургиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы принциптері	Хирургиялық амбулаториялық науқастардың негізгі контингенті. Хирургиялық кабинетті ұйымдастыру және жабдықтау. Амбулаториялық операция жасау орны – асептика ерекшеліктері. Хирургиялық науқастарды амбулаториялық қабылдау тәртібі. Бір күнді стационар. Емханадағы хирургиялық құжаттама. Хирургиялық науқастарды диспансеризациялау. Жоспарлы және шұғыл науқастарды госпитализациялау тәртібі. Халықты диспансеризациялаудың хирургиялық аспектілері. Хирургиялық науқасты амбулатория-емхана жағдайында және үйде дәрігерлік тексеру.
2	Варикоз ауруы. Облитерациялаушы эндоартериит	Науқасты ремиссия кезеңінде жүргізу және емдеу тәсілі; жоспарлы операциялық араласуға арналған көрсетімдер; операциядан кейінгі кезеңдегі қалпына келтіру емі. Тромбофлебиттің өршу белгілері және науқастарды жүргізу тәсілі, госпитализациялауға арналған көрсетімдер, асқынулардың алдын алу. Облитерациялаушы эндоартериит: клиникалық диагностика, емдеу, өршудің және асқынулардың алдын алу. Операция жасауға арналған көрсетімдер. Операциядан кейінгі кезеңде емдеу.
3	Ішперде қуысы ағзаларының хирургиялық аурулары және олардың ағымын асқындаратын шұғыл жағдайлар	«Іштеспесі» - жіті аппендицит, асқазан мен ұлтабардың тесілген ойықжарасы, жіті холецистит, жіті панкреатит, жіті іштүйнек, жіті перитонит, қыспа жарық, асқазан-ішектен жіті қан кету.
4	Тікішек пен анус аурулары	Геморрой, анус сызаты, тікішектің түсіп кетуі, проктит, парапроктит. Клиникалық көрінісі, МСАЖ жағдайында диагноз қою, дәлелдемелі медицина тұрғысынан емдеу. Стационардан шығарған соң оналту.
5	Іріңді аурулар, жарақаттық инфекция	Фурункул, көршикан, гидраденит, абсцесс, флегмона, лимфаденит, күбіртке, остеомиелит (гематогендік және жарақаттық), сепсис, гангрена. Клиникалық көрінісі, МСАЖ жағдайында диагноз қою, дәлелдемелі медицина тұрғысынан емдеу. Стационардан шығарған соң оналту.
6	Глаукома	Глаукомаға қауіптенген емделушілерді анықтау. Ремиссия кезеңінде емдеу. Офтальмотонус патологиясы. Глаукома, этиологиясы, жіктемесі, диагностикасы, клиникасы, консервативтік (офтальмогипотензиялы

		репараттар) және операция әдісімен емдеу, алдын алу. Саралау диагностикасы. Туа біткен глаукома, жіктемесі, клиникасы, емдеу. Тонотрия әдістемесі.
7	Катаракта	Көзбұршағының патологиясы. Катаракта, этиологиясы, жіктемесі, диагностикасы, клиникасы, емдеу. Туа біткен катаракта, жіктемесі, емдеу. Хирургиялық емдеудің негізгі әдістері.
8	Көзілдіріктерді таңдаумен көруді түзету	Миопиялық аурудың, астигматизмнің оптикалық жүйесінің патологиясын тану. Науқастарды жүргізу тәсілі. Көзілдірік әйнектерінің түрлері.
9	Хирургиядағы шұғыл жағдайлар кезінде дәрігерлік алғашқы шұғыл көмек	Апат ошағынан көптеп түскен кезде, октан болған жарақаты, күйігі, үсуі, жарақаты бар науқастарға дәрігерлік алғашқы шұғыл көмек көрсету.
10	Шағын хирургия	«Шағын» хирургия туралы түсінік, оның гериатриядағы орны.

3.3 Тыңдарманның өзіндік жұмысы (ТӨЖ) жоспарының үлгісі

№	ТӨЖ мазмұны
Ішкі аурулар	
1	Науқастарға жетекшілік ету.
2	Медициналық құжаттама жүргізу.
3	ЭКГ түсіру және түсіндіру.
4	ЭХОКГ-ны түсіндіру.
5	Спирометрия нәтижелерін түсіндіру.
6	Ішперде қуысы пункциясы.
7	Плевра қуысы пункциясы.
8	Қан тобын, резус-факторды, донор мен реципиент қанының сәйкестілігі сынамасын анықтау.
9	Инъекцияның барлық түрлері.
10	Қуықты катетерлеу.
11	Тағамның тәуліктік және апталық рациондағы калориялылығын, биологиялық құндылығын анықтау, азық-түліктердің және дайын тағамдардың сапасын органолептикалық әдіспен анықтау.
12	Артериалық қысымды өлшеу және пульсті анықтау.

2	Актуальные проблемы современной хирургии в гериатрии.
3	Особенности выхаживания в послеоперационном периоде гериатрических больных.

3.2 Примерный тематический план и содержание практических занятий

№	Тема	Содержание
Внутренние болезни		
1	Ишемическая болезнь сердца. Острый коронарный синдром (ОКС)	Диагностика, дифференциальная диагностика ОКС. Клинические проявления ишемической болезни сердца (ИБС). Атипичные формы. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Школы для больных. Амбулаторное длительное мониторирование по Холтеру. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
2	Артериальные гипертензии (АГ)	Диагностика, дифференциальная диагностика АГ. Симптоматические АГ. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Школы для больных. Амбулаторное длительное мониторирование по Холтеру. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
3	Пороки сердца	Диагностика, дифференциальная диагностика пороков сердца. Клинические проявления. Возрастные особенности. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
4	Инфекционный эндокардит (ИЭ)	Диагностика, дифференциальная диагностика ИЭ. Клинические проявления. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.
5	Перикадиты	Диагностика, дифференциальная диагностика перикаритов. Клинические проявления. Осложнения. Диагностика, лечение, профилактика, реабилитация с позиций доказательной медицины. Диспансеризация хронических больных. Экспертиза трудоспособности.

2	Морфологические и функциональные изменения при старении.
3	Общие закономерности регуляции обмена веществ и энергии при старении.
4	Возрастные особенности иммунной системы.
5	Особенности заболеваний сердечно-сосудистой системы в пожилом и старческом возрасте.
6	Особенности заболеваний органов дыхания в пожилом и старческом возрасте.
7	Особенности заболеваний желудочно-кишечного тракта в пожилом и старческом возрасте.
8	Особенности ревматических заболеваний и остеопороз в пожилом и старческом возрасте.
9	Особенности заболеваний органов мочевыделительной системы в пожилом и старческом возрасте.
10	Особенности заболеваний кроветворной системы в пожилом и старческом возрасте.
11	Особенности заболеваний эндокринной системы и нарушений обмена в пожилом и старческом возрасте.
12	Особенности лечения в пожилом и старческом возрасте. Геропротекторы.
Гериатрия амбулаторно-поликлиническая	
1	Демографические, социологические, социально-гигиенические вопросы старости и старения.
2	Социальные аспекты геронтологии.
3	Законодательство, основные директивные документы в организации гериатрической службы.
4	Гериатрическая оценка пациента.
5	Роль стандартизации в оказании помощи гериатрическим больным. Протоколы диагностики и лечения.
6	Особенности оказания гериатрической помощи на дому.
7	Современные геронтологические технологии.
8	Возможности биорегуляции в профилактике возрастной патологии.
9	Роль социальных служб в оказании гериатрической помощи.
10	Этические и деонтологические вопросы в гериатрии.
11	Психосоматические аспекты в практике гериатра.
12	Реабилитация в гериатрии. Вопросы МСЭК.
Хирургические болезни в гериатрии	
1	Особенности оказания хирургической помощи пациентам пожилого и старческого возраста.

13	Клиникалық және патология-анатомиялық конференцияларға баяндамалар, презентациялар дайындау.
14	Басқа бөлімшелердің консилиумдеріне және консультацияларына қатысу.
15	Бөлімшеде кезекшілік ету.
16	Қабылдау бөлмесінде кезекшілік ету.
17	Кітапханада, Ғаламторда жұмыс істеу.
Жалпы дәрігерлік практика	
1	Арнайы мамандардың кабинеттерінде жұмыс істеу.
2	Жұмысқа уақытша және тұрақты жарамсыздықты сараптау бойынша ДБК кабинетінде жұмыс істеу.
3	Күндізгі стационарда жұмыс істеу.
4	Стационарды үйде ұйымдастыру.
5	Пикфлоуметрия өткізу және нәтижелерін түсіндіру.
6	Науқастарға амбулаториялық қабылдауда кеңес беру.
7	Үйге шақыртқандарға қызмет көрсету.
8	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
9	Клиникалық конференцияларға баяндамалар, презентациялар дайындау.
10	Емделушілерді әлеуметтік маңызы бар мектептерде оқыту (АГ, БА, ҚД, ЖФСЖ, ЖИА және т.б.).
11	Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша жұмыс істеу.
12	Учаскеде әлеуметтік-жағдайы ауыр контингентпен жұмыс істеу.
13	Кітапханада, Ғаламторда жұмыс істеу.
Стационардағы гериатрия	
1	Геронтологиялық науқастарға жетекшілік ету.
2	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
3	Клиникалық конференцияларға баяндамалар, презентациялар дайындау.
4	Патологоанатомиялық конференциялардың жұмысына қатысу.
5	Кітапханада, Ғаламторда жұмыс істеу.
Амбулатория-емханалық гериатрия	
1	Күндізгі стационарда жұмыс істеу.
2	Стационарды үйде ұйымдастыру.
3	Пикфлоуметрия өткізу және нәтижелерін түсіндіру.
4	Науқастарға амбулаториялық қабылдауда кеңес беру.
5	Үйге шақыртқандарға қызмет көрсету.

6	Егде жастағы топтармен медициналық-әлеуметтік жұмыс істеу.
7	Кітапханада, ғаламторда жұмыс істеу.
Гериятриядағы хирургиялық аурулар	
1	Науқастарға жетекшілік ету.
2	Медициналық құжаттама жүргізу.
3	Операция жасалған жарақаттан тігісті алу.
4	Новокаиндық блокада өткізу.
5	Күбірткені, паронихияны ашу.
6	Фурункулды, гидраденитті, тері және теріасты іріңдіктерін ашу.
7	Простатаны саусақпен зерттеу.
8	Көтенішекті саусақпен зерттеу.
9	Мандай рефлекторымен ЛОР-ағзаларды тексеру.
10	Алдыңғы риноскопия, фарингоскопия, отоскопия, жанама ларингоскопия.
11	Мұрынның алдыңғы тампонадасы.
12	Сыбырлау және сөйлеу арқылы науқастардың естуін тексеру.
13	Аңқаны дәрі-дәрмекпен сылау.
14	Құлықты жуу.
15	Есту түтігінің өткізгіштігін анықтау.
16	Көру қырағылығын, түсті көруді, көру сызығын анықтау.
17	Көз түбін тексеру.
18	Кітапханада жұмыс істеу.

4 Біліктілік арттыру пәндерінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

Гериятрияның өзекті мәселелері

4.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
1	Қартаю биологиясы. Биологиялық жас. Ағзалар мен жүйелер физиологиясының жасқа байланысты ерекшеліктері.
2	Қартаю кезіндегі морфологиялық және функциялық өзгерістер. Иммундық жүйенің жасқа байланысты ерекшеліктері.
3	Қартаю кезінде заттек және энергия алмасуды реттеудің жалпы заңдылықтары.

Повышение квалификации

Тематика	Аудиторные часы			СРР
	всего	лекции	практические занятия	
Актуальные проблемы гериятрии	72	12	60	36

3 Примерный тематический план и содержание дисциплин

3.1 Примерный тематический план лекций переподготовки

№	Тема
Внутренние болезни	
1	Актуальные проблемы кардиологии.
2	Актуальные проблемы ревматологии.
3	Актуальные проблемы пульмонологии.
4	Актуальные проблемы эндокринологии.
5	Актуальные проблемы гастроэнтерологии.
6	Актуальные проблемы нефрологии.
7	Актуальные проблемы аллергологии.
8	Актуальные проблемы клинической иммунологии.
9	Актуальные проблемы гематологии.
Общая врачебная практика	
1	Принципы организации общей врачебной практики в современной структуре и организации здравоохранения в РК. Философия и принципы семейной медицины.
2	Законодательные и директивные основы экспертизы временной и стойкой утраты трудоспособности. Экспертная работа врача общей практики (проблемы, типичные ошибки).
3	Проблемы ранней диагностики, лечения и профилактики социально-значимых заболеваний в общей врачебной практике.
4	Принципы составления и применения Протоколов диагностики и лечения больных в амбулаторных условиях.
5	Особенности течения болезней и ведения больных в возрастном аспекте.
Гериятрия стационарная	
1	Биология старения. Биологический возраст Возрастные особенности физиологии органов и систем.

- определения группы крови, резус-фактора, индивидуальной и биологической совместимости крови;
- проведения медицинских манипуляций: все виды инъекций;
- проведения катетеризации мочевого пузыря;
- проведения зондирования и промывания желудка;
- проведения очистительных и сифонных клизм;
- пальпации молочной железы;
- диагностики и оказания первой и неотложной помощи при угрожающих жизни состояниях.

2 Распределение часов дисциплины

Переподготовка для специалистов с предшествующим уровнем образования и стажем работы по специальностям терапевтического профиля

Дисциплина	Аудиторные часы			СРС
	всего	лекции	практические занятия	
Гериатрия стационарная	144	24	120	72
Гериатрия амбулаторно-поликлиническая	144	24	120	72
Хирургические болезни в гериатрии	36	6	30	18
Общее кол-во часов	324	54	270	162

Переподготовка для специалистов с предшествующим уровнем образования и стажем работы по специальностям нетерапевтического профиля

Дисциплина	Аудиторные часы			СРС
	всего	лекции	практические занятия	
Внутренние болезни	72	12	60	36
Общая врачебная практика	108	18	90	54
Гериатрия стационарная	144	24	120	72
Гериатрия амбулаторно-поликлиническая	144	24	120	72
Хирургические болезни в гериатрии	36	6	30	18
Общее кол-во часов	504	84	420	252

4	Егде және қарт жастағы науқастардың ауруларына диагноз қоюдың және ағымының ерекшеліктері.
5	Егде және қарт адамдарды емдеу ерекшеліктері. Геропротекторлар.
6	Егде жастағы емделушілермен, олардың туыстарымен және әлеуметтік қызметтің қызметкерлерімен психологиялық байланыс жасаудың ерекшеліктері.

4.2 Практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
1	Гериатриядағы дәлелдеме негізделген медицина	Дәлелдемелі медицина (ДМ) тарихы. Клиникалық басшылықты құру, бейімдеу, қолдану және критикалық бағалау. Клиникалық (медициналық) аудитті ұйымдастыру негіздері.
2	Егде жастағы халықтың денсаулық тұжырымдамасы	ООН жанындағы Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының денсаулық анықтамасы. Егде және қарт жастағы адамдардың денсаулық тұжырымдамасының көп өлшемділігі. Егде жастағы халықтың денсаулығының негізгі көрсеткіштері: күнделікті қызметі және өзіне қызмет көрсетуге тәуелсіздігі. Егде және қарт адамның жіктелімі. Физикалық денсаулықтың қартаюдың әртүрлі кезеңдеріндегі және қартаюдың әртүрлі формаларындағы ерекшеліктері.
3	Жалпы практика дәрігерінің пациент-термен қарым-қатынас жасауы және кеңес беру принциптері	Жеке және отбасыға кеңес беру принциптері мен әдістері. «Дәрігер-емделуші» қарым-қатынасының ерекшеліктері. Амбулатория-емхана жағдайында және үйде сараптау, оңалту, алдын-алу, емдік-диагностикалық және сауықтыру шараларын өткізу кезіндегі дәрігерлік этика және деонтология принциптері. Емделушіні үйрету. Науқас комплайнсы туралы ұғым және оны жалпы практика дәрігерінің тиімді арттыру жолдары. Отбасында жұмыс істеу.
4	Егде және қарт жастағы адамдарға медициналық қызмет көрсету	Егде және қарт жастағы адамдардың медициналық қызметке деген сұранысын зерттеу әдістері, алдын ала қартаюдың алдын алудағы оңалту медицинасының әлеуметтік және қаржы-экономикалық тиімділігі. Егде жастағы халық категориясына медициналық және әлеуметтік қызмет көрсетудің өзара байланысы және бір-біріне тәуелділігі.

5	Жүрек-қантамыр жүйесінің егде және қарт жастағы адамда кездесетін аурулары	Жүрек-қантамыр жүйесінің жасқа байланысты анатомия-функциялық ерекшеліктері. Жүрек-қантамыр жүйесі ауыратын егде жастағыларды тексеру. Зерттеудің физикалық, зертханалық және аспаптық әдістерінің нәтижесін клиникалық бағалау. Терапия принциптері. Медициналық оңалтудың ерекшеліктері.
6	Тыныс алу ағзаларының егде және қарт жастағы адамда кездесетін аурулары	Тыныс алу ағзалары жүйесінің егде және кексе жастағы анатомия-функциялық ерекшеліктері. Тыныс алу ағзаларының аурулары бар егде жастағы науқастарды тексеру. Тыныс алу ағзалары аурулары ағымының егде және кексе жастағы ерекшеліктері. Терапия принциптері.
7	Ревматизмдік аурулардың және остеопороздардың егде және қарт жастағы адамдағы ерекшеліктері	Ревматизмдік аурулардың халықаралық жіктемесі. Ревматизмдік аурулар кезіндегі метаболизмдік бұзылыстар. Ревматизмдік аурулар кезіндегі дәнекер тіннің құрылымдық-функциялық бұзылыстары. Тірек-қимыл аппаратының егде жастағы құрылымы мен функциясының ерекшеліктері. Ревматизмдік аурулардың иммунологиялық аспектілері. Ревматизмдік аурулардың патоморфологиясы. Ревматизмдік аурулары бар науқастарды тексеру әдістері. Ағымының ерекшеліктері. Емдеу принциптері.
8	Егде жастағылардың бүйрек аурулары	Несеп шығару жүйесінің жасқа байланысты анатомия-функциялық ерекшеліктері. Науқасты клиникалық тексеру. Тексерудің зертханалық әдістерінің нәтижелерін клиникалық бағалау. Ағымының ерекшеліктері. Емдеу принциптері.
9	Гериатриядағы гастро-энтерология мәселелері	Асқорыту ағзалары жүйесінің жасқа байланысты анатомия-функциялық ерекшеліктері. Асқорыту ағзаларының аурулары бар егде жастағы науқастарды тексеру әдістері. Диагностикалық зертханалық және аспаптық әдістерінің нәтижелерін клиникалық бағалау. Ауру ағымының ерекшеліктері. Емдеу принциптері.
10	Гериатриядағы гематология	Қанөндіру ағзаларының аурулары бар науқастарды тексеру. Гематологиялық синдромдар.
11	Гериатрия эндокринология	Эндокриндік жүйенің және алмасудың бұзылуының егде жастағы ерекшеліктері.
12	Инфекциялық аурулардың егде және қарт жастағы адамдардағы ерекшеліктері	Ауа-тамшы инфекциясы, ішек инфекциясы, вирустық гепатиттер. Карантиндік және аса қауіпті инфекциялар. Аса қауіпті геморрагиялық қызба. Күйдіргі. Безгек. Сіреспе. АИТВ-инфекция және АИТВ-ассоциацияланған аурулар.

- развить приверженность к профессиональным ценностям, таким как альтруизм, сострадание, сочувствие, ответственность, честность, и соблюдение принципов конфиденциальности.

Конечные результаты обучения Слушатель должен

знать:

- особенности функционального состояния организма человека в пожилом и старческом возрасте;
- первичные механизмы старения;
- психологические средства восстановления физического здоровья;
- медицинские средства восстановления физического здоровья;
- современные технологии немедикаментозной традиционной и нетрадиционной терапии и врачебного контроля у лиц пожилого и старческого возраста;
- показания и противопоказания к стационарному и санаторно-курортному лечению;
- функциональные и специальные методы диагностики;
- показания к направлению к узкому специалисту или в стационар;
- эффективные технологии рационального и здорового питания, диетотерапии гериатрических больных;

уметь:

- обеспечить комплексное врачебное обследование лиц геронтологического возраста;
- проводить диагностику лиц старческого и пожилого возраста посредством проведения основных форм динамического наблюдения;
- проводить лечебно-профилактические и восстановительные мероприятия с учетом возрастных особенностей пациентов;
- проводить профилактические мероприятия;
- вести утвержденные формы учетной и отчетной медицинской документации;
- проводить научные исследования по полученной специальности;

владеть навыками:

- установления доверительных отношений с пожилыми пациентами и их родственниками;
- проведения и интерпретации ЭКГ;
- проведения и интерпретации ЭХО КГ;
- измерения артериального давления и определения пульса на нижних конечностях;
- проведения и интерпретации пикфлоуметрии;
- проведения и интерпретации результатов спирометрии;
- пункции брюшной полости;
- пункции плевральной полости;

1 Пояснительная записка

Введение

В Республике Казахстан, как и в большинстве экономически развитых стран, в составе населения увеличивается абсолютная численность и доля лиц пожилого и старческого возраста. Население старших возрастов страдает множественными тяжелыми хроническими заболеваниями, протекающими на фоне сниженных компенсаторных возможностей. Заболеваемость у пожилых (60-74 лет) почти в 2 раза выше, а у лиц старческого возраста (75 лет и старше) – в 6 раз выше, чем у лиц молодого возраста.

Указанные группы населения требуют использования значительных ресурсов здравоохранения. По данным научных исследований, потребность в амбулаторно-поликлинической помощи у пожилых в 2-4 раза выше, чем у лиц трудоспособного возраста. Потребность в госпитализации по отдельным видам специализированной медицинской помощи (кардиология, эндокринология, пульмонология, урология, офтальмология, неврология, психиатрия и другие) для старших возрастов в 1,5-3 раза превышает аналогичные показатели для трудоспособного населения.

Создание гериатрической службы позволит улучшить качество медицинской помощи лицам старших возрастных групп. Это зависит как от организации гериатрической службы и ее материально-технической базы, так и от профессиональной подготовки медицинских кадров, знания ими специфики и особенностей заболеваемости населения пожилого и старческого возраста.

В соответствии с Приказом МЗ РК № 774 от 24.11.2009 г. в номенклатуру врачебных специальностей включена специальность «Гериатрия». Выполнение полного объема лечебно-диагностических и профилактических мероприятий медицинской помощи врачом-гериатром предусматривает более высокий уровень организации лечебно-профилактической и медико-социальной помощи населению.

Цель дисциплины: приобретение слушателями новых теоретических знаний и совершенствование профессиональных умений и навыков, необходимых для оказания квалифицированной медицинской помощи больному пожилого и старческого возраста в соответствии с современными принципами доказательной медицины.

Задачи дисциплины:

- закрепить навыки квалифицированной гериатрической помощи в амбулаторных условиях, в стационаре и специализированных организациях;
- усовершенствовать умение проводить основные врачебные лечебно-диагностические мероприятия гериатрическим больным;
- усовершенствовать соответствующие коммуникативные навыки при общении с пожилыми пациентами, взаимодействии с коллегами, сотрудниками социальных служб;
- закрепить потребность к непрерывному профессиональному обучению и совершенствованию своих знаний и навыков на протяжении всей профессиональной деятельности;

13	ЛОР-ағзалардың ауруларының егде және қарт жастағы адамдардағы ерекшеліктері	Дәрігер-гериатрдың жұмысында қолданылатын ЛОР-ағзаларды тексеру әдістері. ЛОР-ағзалар аурулары ағымының ерекшеліктері.
14	Гериатриялық офтальмология	Егде жаста кездесетін мөлдір қабық ауруларының жалпы семиотикасы. Қарттық катаракталар (бастапқы, жетілмеген, жетілген, жетіліп біткен). Глаукома.
15	Егде жастағы адамдардағы гинекологиялық аурулар	Қарттық вульвит. Қарттық кольпит. Қарттық эндометрит. Лейкоплакия. Әйелдердің жыныстық ағзаларының төмен түсуі және айналып кетуі.
16	Гериатриядағы емдәммен емдеу	Емдәмтанудың қазіргі принциптері. Егде жастағы адамның тиімді тамақтану принциптері. Негізгі нутриенттердің қалыпты және әртүрлі патологиялық үдерістер кезіндегі метоболизм жолдары. Емдәмдік тағамдардың, тәуліктік рациондардың тағамдық құндылығын және химиялық құрамын бағалаудың қазіргі әдістері.
17	Амбулатория жағдайында динамикалық бақылау және паллиативтік көмек көрсету ерекшеліктері	Терминальдық жағдай. Онкологиялық науқастар, қатты әсер ететін және наркотиктік препараттарға рецепт жазып беру ерекшеліктері. Есептен шығару және жою тәртібі. Өлім аузында жатқан науқаспен және оның ортасымен қарым-қатынас жасау ерекшеліктері.
18	Егде жастағылардың өмір сапасы	Ұзақ өмір сүретіндердің әлеуметтік-медициналық мәселелері. Қартайған адамдардың әртүрлі топтарының психологиялық ерекшеліктері. Егде жастағы адамдардың қоғам өміріне араласуы.

4.3 Тыңдарманның өзіндік жұмысы (ТӨЖ) жоспарының үлгісі

№	ТӨЖ мазмұны
1	Науқастарға жетекшілік ету.
2	Амбулаториялық қабылдауда, күндізгі стационарда жұмыс істеу.
3	Медициналық құжаттама жүргізу.
4	Клиникалық конференцияға баяндама, презентация дайындау.
5	Емделушілерді әлеуметтік маңызы бар аурулар мектебінде оқыту (АГ, БА, ҚД, ЖСС, ЖИА және т.б.).

6	Салауатты өмір салты принциптерін қалыптастыру бойынша жұмыс істеу.
7	Учаскеде егде жастағы контингентпен жұмыс істеу.
8	Кітапханада, ғаламторда жұмыс істеу.

5 Оқу және оқыту әдістері

Дәрістер: шолу, проблемалық.

Семинарлар мен практикалық сабақтар: науқастарға жетекшілік ету, медициналық құжаттамаларды жүргізу, емдік-профилактикалық ұйымдардың әртүрлі бөлімшелерінде жұмыс істеу, дәрігерлік палаталарды аралауға қатысу, такырыптық науқастарды талдау, шағын топтарда жұмыс істеу, пікірталастар, презентациялар, кері байланыс, ғылыми-практикалық конференцияларды ұйымдастыру.

Тыңдарманның өзіндік жұмысы (ТӨЖ): палаталарда, амбулаториялық қабылдауда, үйде науқастарға жетекшілік ету, емдеу-алдын алу ұйымдарының әртүрлі бөлімшелерінде жұмыс істеу, ғылыми-оқу әдебиеттерімен және бақылау-өлшеу құралдарымен жұмыс істеу, сырқатнаманы жазу, презентация дайындау, оқу-клиникалық орталықта фантом мен муляждарда машықтарды бекіту, портфолио қалыптастыру.

6 Клиникалық база

МСАЖ ұйымдары (емхана, ОДА, диспансерлердің, ауруханалардың амбулаториялық бөлімшелері), стационарлардың терапиялық, инфекциялық, неврологиялық бөлімшелері, функциялық диагностика бөлімшелері, клиникалық зертханалар, стационарлардың қабылдау бөлімі.

СОДЕРЖАНИЕ

1. Пояснительная записка	56
2. Распределение часов дисциплины	58
3. Примерный тематический план и содержание дисциплин переподготовки	59
4. Примерный тематический план и содержание дисциплин повышения валификации.	96
5. Методы обучения и преподавания	99
6. Клиническая база	99
7. Список рекомендуемой литературы.	100

Настоящая типовая программа не может быть тиражирована и распространена без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАНА И ВНЕСЕНА Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки.

2 ВВЕДЕНА ВПЕРВЫЕ.

3 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА разработана в соответствии с стандартом дополнительного образования 2009 г. по специальности «Гериатрия».

4 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА утверждена приказом и.о. Министра здравоохранения РК № 916 от 23 ноября 2010 г.

7 Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі

Орыс тіліндегі

негізгі:

1. Клиническая гериатрия: руководство по геронтологии и гериатрии / под ред. В.Н. Ярыгина, А.С. Мелентьева. – М.: ГЭОТАР-МЕД, 2003. – 523 с.
2. Руководство по медико-социальной работе в геронтологии / П.И. Сидоров, Р.В. Банникова, А.Л. Санников, А.М. Вязьмин и др. / под ред. Р.В. Банниковой. – Архангельск, 2000. – 290 с.

қосымша:

1. Суворова Г. Актуальные проблемы в геронтологии: сообщ. конф. – 1996. - №7. – С. 37-38.
2. Альперович В.Д. Геронтология. Старость. Социокультурный портрет: учеб. пособие. – М.: Приор: эксперт. бюро, 1998. – 270 с.
3. Амосов Н.М. Эксперимент по преодолению старости. – М.: АСТ; Донецк: Сталкер, 2003. – 130 с.
4. Арустамов Э.А., Гуськов Г.В., Косолапова Н.В. Безопасность жизнедеятельности. – М.: Академия, 2006. – 300 с.
5. Киселев С.Г. Медицинские и социальные вопросы в геронтологии: сборник статей и тезисов докладов 2-го Международного семинара по вопросам пожилых «Самарские лекции». – Ч1. – Самара, 1997. – С. 27-29.
6. Коркушко О.В., Чеботарев Д.Ф. Колинковская В.Г. Гериатрия в терапевтической практике. – Киев: Здоровье, 1993. – 840 с.
7. Котельников Г.П., Яковлев О.Г., Захарова Н.О. Геронтология и гериатрия: учебник. – Самара: Самарский Дом печати, 1997. – 800 с.
8. Кузнецов С.В. Международный симпозиум геронтологов // Клиническая медицина. – 1997. – Т.75, № 8. – С. 77-78.
9. Максимова Т.М. Современное состояние, тенденции и перспективы оценки здоровья населения. – М.: ПЕРСЭ, 2002. – 192 с.
10. Медведева Г.П. Введение в социальную геронтологию / Академия педагогических и социальных наук; Московский психолого-социальный институт. – М., 2000. – 95 с.

Министерство здравоохранения Республики Казахстан

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

Специальность:

ГЕРИАТРИЯ

Астана 2010